

Inventarislijst beslissing op bezwaar

Nr.	Document	beoordeling	afzender	ontvanger
49	Nota vernietigingsverzoek	Niet openbaar 11.1. en 10.2.g.	BZK Intern stuk ontvanger niet bekend.	
50	3x QA situatie Brunssum	Niet openbaar 11.1.	Communicatie BZK	BZK
51	Nota mondelinge vragen van der Molen Brunssum	Deels openbaar 11.1. en deels buiten reikwijdte verzoek		
52	Te verzenden brieven casus Brunssum	Deels openbaar, deels buiten reikwijdte verzoek	BZK Intern stuk, ontvanger niet bekend.	
53	Nota Gesprek met cdK Bovens, burgemeester Winants en Voormalig waarnemend burgemeester Leers inzake gemeente Brunssum van 13 december 2017	Niet openbaar 11.1. en 10.2.g.	BZK	Minister BZK
36.2.1	Rapportage 13 maart 2018 (bijlage bij 36.2)	Niet openbaar 11.1. en 10.2.g.	Voormalig waarnemend burgemeester Leers	Minister BZK
Mailwisselingen + bijlagen				
36.1	Mailwisseling Bijlagen zijn reeds openbaar	Deels openbaar. 10.2.e. 11.1.	BZK	Voormalig waarnemend burgemeester Leers
36.2	Mailwisseling Bijlagen reeds openbaar. Zie ook 36.2.1.	Openbaar	Voormalig waarnemend burgemeester Leers	DGBRW
36.3	Mailwisseling	Deels openbaar 10.2.e. en 11.1.	BZK	
36.4	Mailwisseling	Deels openbaar 10.2.e.	BZK	
36.5	Mailwisseling Bijlage reeds openbare informatie	Deels openbaar 10.2.e. en 11.1.	BZK	
36.6.	Mailwisseling	Deels openbaar 10.2.e. en 11.1.	BZK	
36.7	Mailwisseling	Deels openbaar 10.2.e. en 11.1.	BZK	

VERTROUWELIJK

De minister van Binnenlandse Zaken
en Koninkrijksrelaties
Mevrouw drs. K. Ollongren
Postbus 20011
2500 EA DEN HAAG

Cluster KAB
Ons kenmerk 2017/87677
Uw kenmerk
Bijlage(n) -2-

Behandeld
Telefoon
Maastricht
Verzonden

7 december 2017

Onderwerp

Ontslag burgemeester Brunssum

Excellentie,

Hierbij doe ik u de brief van de heer L.M.C. Winants van 4 december 2017 toekomen waarin hij Zijne Majesteit de Koning verzoekt hem per 1 januari 2018 ontslag te willen verlenen als burgemeester van de gemeente Brunssum.

De directe aanleiding voor zijn aftreden is gelegen in de aanhoudende bestuurlijke crises in Brunssum. Deze crises hebben onlangs een extreme wending genomen. Hierdoor is er een bestuurlijke situatie ontstaan waarvoor de heer Winants geen verantwoordelijkheid meer kan en wil dragen: immers als burgemeester kan hij niet meer garant staan voor een integer bestuur in Brunssum.

Voor de verdere beweegredenen van zijn ontslag verwijs ik u naar zijn bijgevoegde ontslagbrief.

De heer Winants is sinds 16 januari 2013 burgemeester van Brunssum. De uitoefening van het burgemeestersambt in de gemeente Brunssum is voor de heer Winants niet altijd even gemakkelijk gebleken. In de ogen van veel burgers van Brunssum heeft de heer Winants zich echter een goed burgervader getoond. Ik heb veel respect voor de wijze waarop de heer Winants zich van zijn taak heeft gekweten. Het belang van de gemeente Brunssum en dat van haar inwoners stond bij de heer Winants altijd voorop.

Ik geef u dan ook in overweging het ontslag eervol te verlenen.

In het verlengde van de ontslagaanvraag van burgemeester Winants deel ik u mede dat ik inmiddels met ingang van 1 januari 2018 de heer drs. G.B.M. Leers heb aangesteld als waarnemend burgemeester van de gemeente Brunssum. De waarneming van het burgemeestersambt van Brunssum zal voortduren tot

aan de komst van een nieuwe Kroonbenoemde burgemeester. De procedure voor de benoeming van een nieuwe burgemeester van de gemeente Brunssum zal in de zomer van 2018 worden opgestart.

Een afschrift van het benoemingsbesluit van de heer Leers treft u bijgevoegd aan.

De Commissaris van de Koning
in de provincie Limburg.

10.2.e.

drs. Th.J.E.M. Bovens

12112017 128680

gemeente **Brunssum**

Aan
Zijne Majesteit de Koning

Postadres
Postbus 250
6440 AG Brunssum
Bezoekadres
Bestuurscentrum
Lindeplein 1
Telefoon
(045) 5278633
Fax
(045) 5259879
E-mail
Gemeente@brunssum.nl
Internet
<http://www.brunssum.nl>
Bank
BNG nr. 28.50.01.523 t.n.v.
Gemeente Brunssum

Datum 4 december 2017
Uw brief van
Uw kenmerk
Ons kenmerk
Bijlage(n) Geen
Onderwerp Ontslagbrief

Majesteit,

Hierbij verzoek ik u, met grote spijt, om mij per 1 januari 2018 ontslag te verlenen als burgemeester van Brunssum.

De directe aanleiding voor mijn verzoek om terug te treden als burgemeester is gelegen in de aanhoudende bestuurlijke crises in Brunssum. Deze crises hebben onlangs een extreme wending genomen. Hierdoor is er een bestuurlijke situatie ontstaan waarvoor ik geen verantwoordelijkheid meer kan en wil dragen: immers, als burgemeester kan ik niet meer garant staan voor een integer bestuur in Brunssum. Om die reden heb ik, in overleg met Commissaris van de Koning Theo Bovens van de Provincie Limburg, besloten om per 1 januari 2018 mijn functie neer te leggen.

Ik heb me altijd voor meer dan 100 procent ingezet voor de Brunssumse belangen en de Brunssumse inwoners. Ik denk dat mijn gemeente een enorm potentieel heeft dat erop wacht om verzilverd te worden. Juist daarom doet het pijn om te zien hoe verdeeld ons gemeentebestuur is geworden en hoe als gevolg daarvan keuzes zijn en worden gemaakt die het aanzien van het openbaar bestuur beschadigen, zelfs ondermijnen. Ik heb me in al die jaren ingespannen om verandering te brengen in onze bestuurscultuur en deed dit altijd vanuit een constructieve houding en met vertrouwen in vooruitgang. Echter, de gebeurtenissen van de afgelopen weken, waarin het gemeentebestuur tegen tal van adviezen en waarschuwingen in besluiten nam waaruit een fundamenteel gebrek van respect voor integer bestuur spreekt, was voor mij de spreekwoordelijke druppel.

Parkstad Limburg

Als burgemeester dien ik toe te zien op de integriteit van het lokale openbaar bestuur. Als iets mij de afgelopen weken duidelijk is geworden, is dat wanneer een burgemeester geïsoleerd raakt binnen zijn eigen bestuur, hem feitelijk en effectief de instrumenten ontbreken om op te kunnen treden in die noodzakelijke rol van hoeder van bestuurlijke integriteit. Dat brengt mij feitelijk in een onmogelijke positie.

Dat inzicht heeft geleid tot het besluit om op te stappen. Twee overwegingen liggen aan dat besluit ten grondslag:

1. Ik kan en wil geen deel uitmaken van een gemeentebestuur dat zo nadrukkelijk de regels van integer bestuur aan de laars lapt.
2. Ik wil met mijn vertrek een discussie op gang brengen over de positie van een burgemeester in soortgelijke bestuurlijke vraagstukken. Voor Brunssum lost dit op de korte termijn wellicht niets op. Maar mogelijk dat het wel leidt tot een (landelijke) herbezinning op dit onderwerp. Mijn vertrek is dan ook nadrukkelijk bedoeld als een oproep aan de minister om met oplossingen te komen.

Mij resteren bij dit schrijven nog drie weken tot aan mijn vertrek op 1 januari 2018. Ik zal deze periode gebruiken om de waarnemer die mij opvolgt in te werken en voor te bereiden op zijn nieuwe taak. Onderdeel daarvan zal zeker het verbetertraject zijn dat onlangs binnen de raad is afgesproken.

Daarnaast zal ik mij gedurende de resterende periode blijven inzetten voor de Brunssumse gemeenschap. Brunssum verdient dit ook, want ik heb, alles in overweging nemende, het toch vooral als een bijzonder voorrecht ervaren om deze mooie gemeenschap gedurende 5 jaar te mogen dienen.

Ik heb dit besluit genomen met heel veel pijn in mijn hart. Ik heb Brunssum in de afgelopen 5 jaar leren kennen als een hele fijne gemeente waar tal van mooie dingen gebeuren. Een gemeente ook waar ik met heel veel plezier invulling heb mogen geven aan het burgemeesterschap.

Ik kijk terug op tal van mooie momenten, op veel goede resultaten die ik met velen heb mogen delen: burgers, professionals, collega-bestuurders in Parkstad Limburg, tal van anderen. Ik denk dan met name aan de realisatie van prachtige, belangrijke voorzieningen als de Brede Scholen, het Zorgplein, het Clemensdomein, een nieuwe Brikke Oave en Lindeplein. Aan successen als de noodopvang voor vluchtelingen. Aan hoogtepunten als de Parade 2016, de viering van 50 jaar NAVO, de Veteranendagen.

In deze geest van dankbaar terugzien, maar ook in het besef dat een burgemeester staat voor de onkreukbaarheid van het openbaar bestuur, hoop ik ook op 1 januari 2018 afscheid van Brunssum te nemen.

L.M.C. Winants
Burgemeester

10.2.e.

Maastricht, 4 december 2017

DE COMMISSARIS VAN DE KONING IN DE PROVINCIE LIMBURG**Overwegende:**

Dat de huidige burgemeester van de gemeente Brunssum, de heer L.M.C. Winants, met ingang van 1 januari 2018 zijn ontslag heeft ingediend bij Zijne Majesteit de Koning,

dat het noodzakelijk is met ingang van 1 januari 2018 in de waarneming van het ambt van burgemeester van de gemeente Brunssum te voorzien;

dat het vanwege de politiek-bestuurlijke situatie in de gemeente Brunssum gewenst is dat de waarnemend burgemeester tijdelijk het college van burgemeester en wethouders ten behoeve van het dagelijks bestuur en de gemeenteraad ten behoeve van het algemeen bestuur kan voorzitten;

dat de waarneming van het burgemeestersambt van de gemeente Brunssum zal voortduren tot aan de komst van een nieuwe door de Kroon benoemde burgemeester;

dat ik op 4 december 2017 de fractievoorzitters van de gemeenteraad van Brunssum heb gehoord over de politiek-bestuurlijke situatie in de gemeente Brunssum, het ontslag van burgemeester Winants en de daarmee gepaard gaande waarneming van het burgemeestersambt;

dat ik de fractievoorzitters bij die gelegenheid heb medegedeeld dat ik de heer drs. G.B.M. Leers met ingang van 1 januari 2018 zal aanstellen tot waarnemend burgemeester van de gemeente Brunssum;

Gelet op:

het bepaalde in artikel 78, eerste lid, van de Gemeentewet.

Besluit:

1. Met ingang van 1 januari 2018 de heer drs. G.B.M. Leers, **10.2.e.** tijdelijk te belasten met de waarneming van het ambt van burgemeester van de gemeente Brunssum;
2. Afschrift dezes te doen toekomen aan de heer drs. G.B.M. Leers voornoemd ter uitvoering en aan het college van burgemeester en wethouders en de gemeenteraad van Brunssum, de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en de heer L.M.C. Winants ter kennisname.

De Commissaris van de Koning
in de provincie Limburg,

10.2.e.

drs. Th.J.F.M. Bovens

De hoogedelgestrenghe heer
De Commissaris van de Koning
In de provincie Limburg
Drs. Th. J.F.M. Bovens
Postbus 5700
6202 MA Maastricht

Cluster: KAB
Uw kenmerk: 2017/70908
Onderwerp: Wethoudersbenoeming gemeente Brunssum

RS

KABINET
VAN DE
COMMISSARIS VAN DE KONING,
IN DE PROVINCIE LIMBURG

INGEK.: 18 OKT 2017

NO.: 2017/72207

CLASS.NO.:

Brunssum, 16 oktober 2017

Hoogedelgestrenghe heer Bovens,

Hieronder treft u drie (gecombineerde) reacties aan van fracties vanuit de gemeenteraad van Brunssum op uw schrijven van 11 okt. jl.

De fracties BBB Lijst Palmen, het PAK, de BCD en Lijst Borger:

Op 2 oktober jl. hadden wij een positief gesprek met u. Wij hebben die dag constructief van gedachten gewisseld over de ontstane situatie in bestuurlijk Brunssum na het plotselinge vertrek van 3 (dus geen 2) wethouders. Wij wilden als raad zo snel mogelijk weer bestuurlijke rust en stabiliteit. Dat was ook nadrukkelijk uw wens. U en wij wilden zo snel mogelijk een nieuw college.

Wij hadden al op 3 oktober deze stap willen zetten en de wethouders willen benoemen, maar de integriteitstoets moest nog gebeuren en op verzoek van de burgemeester verschoven wij deze vergadering naar 10 oktober. De verwachting was toen, dat binnen een week de uitslag van de integriteitstoets binnen zou zijn. Toen bleek, dat het ingeschakelde bureau de resultaten van de toetsing niet voor 10 oktober kon aanreiken en eveneens geen duidelijkheid te verkrijgen was hoe lang dit zou gaan duren, besloot de raad na ampele overwegingen een andere weg te bewandelen. Uiteraard hebben wij met de kandidaat-wethouders gesproken en hen gevraagd of zij problemen voorzagen bij de integriteitstoets. Dit was niet het geval.

Binnen deze context en indachtig het gesprek dat wij met U hadden, heeft de raad afgelopen raadsvergadering 2 wethouders benoemd, voordat de uitslag van de integriteitstoets er lag. Wij wilden niet langer wachten. Een college van een burgemeester en 1 collegelid vonden wij een te geringe bezetting. Belangrijke besluiten, zoals o.a. het vast stellen van de begroting, moeten binnenkort plaats vinden. De wethouders moeten zich enigszins kunnen inwerken. Twee mensen waren direct beschikbaar en bereid het wethouderschap te aanvaarden. Dat betekent dat in Brunssum het college nu bestaat uit 4 leden. Wij hebben er bewust voor gekozen om de burgemeester –na overleg met hem – een breder takenpakket te geven.

Als 9 oktober de integriteitstoets was afgerond, had alles conform de "letter" van het Reglement van Orde kunnen plaats vinden. De deelnemers aan het gesprek op het Provinciehuis kunnen zich niet herinneren, dat afgesproken is, dat de integriteitstoets zou dienen plaats te vinden voor de benoeming. Sinds 2010 is voor alle collegeleden de toets na benoeming afgerond. De zinsnede, dat de toets voor benoeming van de wethouders dient afgerond te zijn staat pas in ons Reglement van Orde sinds 1 juli 2017.

In dit uitzonderlijke geval heeft de raad gemeend, gebruikmakend van art. 54 van het RvO (twijfel omtrent de toepassing van het RvO), vooruitlopend op de afronding van het integriteitsonderzoek de twee kandidaten te benoemen. De urgentie is en was er.

Wij kunnen u gerust stellen, dat geen enkele fractie in de gemeenteraad de integriteitstoets aan de kant wil schuiven. Dat is ook niet aan de orde geweest in de laatste raadsvergadering. Wij hebben daarmee ook niet onze regels aan de kant gezet. Wij zijn de mening toegedaan, dat wij alle wettelijke regels in acht hebben genomen. Dat geldt ook voor de nieuwe wethouders.

Het spreekt van zelf, dat de raad eventuele adviezen van het ingehuurd bureau serieus neemt en deze op hun merites zal beoordelen. Wij zullen dit doen in samenspraak met de burgemeester, indien dit noodzakelijk mocht blijken te zijn. Wellicht dat u in samenwerking met onze burgemeester het bureau kan aansporen de werkzaamheden met spoed af te ronden en daarover te rapporteren.

Voor de volledigheid willen wij vermelden, dat de landelijke partijen zich niet konden vinden in het meerderheidsbesluit van dinsdag 10 oktober jl. Wij respecteren dat, maar de verantwoordelijkheid voor de continuïteit van het bestuur is door hen willens en wetens bij de lokale partijen gelegd en wij hebben gemeend deze verantwoordelijkheid op deze wijze in te vullen. Wij zullen onze koers vast houden tot aan de verkiezingen in het belang van de burgers in Brunssum.

De komende tijd zullen wij, waar mogelijk, de andere fracties opnieuw de hand reiken.

Op uw verzoek zijn wij gaarne bereid nog een en ander mondeling toe te lichten.

De fracties PvdA, VVD en het CDA:

In antwoord op uw brief d.d. 11 oktober 2017 aangaande de verkiezing van twee wethouders door de gemeenteraad van Brunssum d.d. 10 oktober 2017 berichten wij u als volgt.

Op maandag 9 oktober is per email zijdens de burgemeester het bericht aan de raad uitgegaan dat er tijdens de raadsvergadering van 10 oktober géén verkiezing van nieuwe wethouders zou zijn. De reden daarvoor was dat het integriteitstoets naar de kandidaten zijdens de vier lokale partijen nog niet afgerond was.

Tijdens de presidiumvergadering van dinsdag 3 oktober hebben de lokale partijen BBB Lijst Palmen, PAK, BCD en Lijst Borger geweigerd de namen van de kandidaat-wethouders bekend te maken aan de overige partijen. Dit met als argument dat eerst een integriteitstoets moest plaatsvinden en dat het eventueel beschadigend zou zijn voor de kandidaten als de namen al bekend zouden worden gemaakt voordat de integriteitstoets afgerond zou zijn en daarbij de kandida(a)t(en) niet door het onderzoek zouden zijn gekomen.

Tijdens de aanvang van de raadsvergadering van 10 oktober, bij het vaststellen van de raadsagenda stelde de Lijst Borger namens de vier lokale partijen dat zij toch wilden overgaan tot benoeming van twee nieuwe wethouders. De daarbij gehanteerde argumenten waren:

1. de integriteitstoets door het aangezochte bureau is nog niet afgerond, maar de vier lokale partijen wensen zich niet te laten gijzelen door een bureau dat zaken niet op tijd kan leveren,
2. Brunssum zit nu met een bestuur bestaande uit een wethouder die als adviseur optreedt van de burgemeester die in zijn eentje het college vormt volgens de gemeentewet,
3. Door de ziekte van de burgemeester nu de overgebleven wethouder in zijn eentje het college vormt,
4. Brunssum het verdient een compleet en slagvaardig bestuur te hebben en dat dat kan door snel twee nieuwe wethouders te verkiezen,
5. Het resultaat van de integriteitstoets naar beide kandidaten vol vertrouwen tegemoet wordt gezien door de vier lokale partijen,
6. Mocht een of beide kandidaten niet door de toets komen zal deze wethouder uiteraard daarvan de consequenties accepteren en terugtreden,
7. De lokale partijen de gouverneur tijdens het overleg van 2 oktober beloofd hadden dat Brunssum geen onbestuurbare gemeente zou worden,
8. Als juridische onderbouwing voor de afwijking van het Reglement van Orde werd onder andere verwezen naar artikel 6 lid 7 en artikel 54.

Na deze mededeling werd de vergadering geschorst en hebben de vertegenwoordigers van de fracties, in de burgemeester Quint kamer uitgebreid overleg gevoerd. Daarbij hebben de vier landelijke partijen PvdA, VVD, SP en CDA uitdrukkelijk aangegeven dat dit voorstel om nu al wethouders te benoemen volkomen onacceptabel was. Het is een volstrekt negeren van het RvO dat we begin dit jaar met ruime steun aangepast hebben, juist op het punt van de integriteitstoets. Ook is er geen programma waaraan het nieuwe college zich verbindt en is het een overbodige haast, immers volgende week is de herfstvakantie en op 23 oktober kan een wethoudersverkiezing probleemloos plaatsvinden, met een afgerond integriteitstoets daarbij.

Tijdens de schorsing werd namens de vier lokale partijen ook gemeld dat de beide kandidaten de heren Math Houben namens het PAK en Jo Palmen namens BBB Lijst Palmen zouden zijn. Dat laatste vonden de landelijke partijen zeer zeker ongewenst omdat de gemeente met de heer Palmen in juridische procedures verwickeld is. Hier is een integriteitstoets vooraf zeker op zijn plaats om eventuele problemen te voorkomen.

Voor deze afwijking van de regels in het reglement van orde is geen enkele rechtvaardiging te vinden in artikel 54 want dat stelt dat bij twijfel over de uitleg van het RvO de raad een besluit neemt. De PvdA heeft namens de landelijke partijen erop gewezen dat er geen enkele twijfel is over de uitleg van het RvO, dat is glashelder over wanneer een wethouder benoemd kan worden. Dat kan pas nadat het integriteitstoets afgesloten is en de burgemeester een besluit daarover genomen heeft.

Daarop repliceerde de vertegenwoordigers van Lijst Borger en BBB Lijst Palmen dat het wel kon: er wordt wel vaker van het RvO afgeweken en het integriteitstoets werd vroeger ook pas achteraf gedaan. De eerder vermelde punten werden ook nog eens herhaald.

Omdat de vier lokale partijen volharden in hun standpunt dat zij de beide wethouders nu wensten te benoemen en zij dat met elf van de eenentwintig raadsleden ook kunnen, restte de vier landelijke partijen niets anders dan na de schorsing en hervatting van de raadsvergadering hun ongenoegen te uiten over deze gang van zaken en aan te geven dat zij dit procedureel, inhoudelijk en politiek zeer schadelijk vonden voor de toekomst van Brunssum.

Daarna werd de agenda gewijzigd vastgesteld en de verkiezing van de wethouders geagendeerd, met elf stemmen voor en tien tegen. Vervolgens is in de raad heel lang over de oorzaak van de ontstane situatie gesproken. De landelijke partijen hebben erop gewezen dat de lokale partijen door nu de verkiezing van wethouders door te drukken, zij een weg gekozen hebben die heel schadelijk is voor de verhoudingen in de raad, de politieke cultuur in Brunssum en het aanzien van het openbaar bestuur in Brunssum.

Desalniettemin werden de beide kandidaten uiteindelijk gekozen tot wethouder.

Dit relaas is opgesteld op verzoek van de commissaris van de koning, zonder dat de verslagen van de raadsvergadering al beschikbaar waren.

De SP fractie:

De SP-fractie was en is niet akkoord met de benoeming van de wethouders nog voor de integriteitstwesties is uitgevoerd. Wij hebben dan ook niet hier mee ingestemd.

Hoogachtend,

10.2.e.

Peter Peeters
Raadsgriffier
Gemeenteraad Brunssum

Commissaris van de Koning

provincie limburg

VERTROUWELIJK

De minister van Binnenlandse Zaken
en Koninkrijksrelaties
Mevrouw drs. K. Ollongren
Postbus 20011
2500 EA DEN HAAG

Cluster KAB
Ons kenmerk 2018/10070
Uw kenmerk
Bijlage(n) -1-

Behandeld
Telefoon
Maastricht
Verzonden

7 februari 2018

Onderwerp

Verzoek tot vernietiging

Excellentie,

Hierbij doe ik u alsnog langs deze weg het aan u gerichte verzoek van 3 december 2017 van de fracties van de PvdA, VVD, CDA en SP van de gemeenteraad van Brunssum tot vernietiging van het raadsbesluit d.d. 10 oktober 2017 toekomen.

Dit verzoek is reeds in een eerder stadium ambtelijk aan uw ministerie toegezonden.

Uit contacten met uw ministerie is mij gebleken dat er geen gronden bestaan voor een vernietiging van een dergelijk raadsbesluit. Een benoeming van een wethouder is immers op grond van de Gemeentewet vormvrij. Het terzijde schuiven van een bepaling daaromtrent in een reglement van orde vormt enkel een interne aangelegenheid voor een gemeenteraad.

De Commissaris van de Koning
in de provincie Limburg,

10.2.e.

drs. Th.J.F.M. Bovens

provincie limburg

De fractievoorzitters van de gemeenteraad
van Brunssum
Postbus 250
6440 AG BRUNSSUM

Cluster KAB
Ons kenmerk 2017/70908
Uw kenmerk
Bijlage(n)

Behandeld
Telefoon
Maastricht
Verzonden

11 oktober 2017

Onderwerp
Wethoudersbenoeming

Geachte fractievoorzitters,

Op maandag 2 oktober jongstleden heb ik vanwege het opstappen van twee van de drie wethouders uit het college met de fractievoorzitters uit uw gemeenteraad de politiek bestuurlijke situatie in de gemeente Brunssum besproken.

Ik heb inmiddels kennisgenomen van het besluit van uw raad tot benoeming van twee nieuwe wethouders.

In ons overleg van 2 oktober jl. is nadrukkelijk gesproken over het uitvoeren van een integriteitsstoets bij de nieuwe wethouders alvorens deze zouden worden benoemd. Overeenkomstig uw reglement van orde zou de uitkomst hiervan bekend moeten zijn alvorens uw gemeenteraad tot benoeming overgaat.

Ik ben dan ook onaangenaam verrast door het feit dat bij benoeming van de twee nieuwe wethouders geen uitkomst van een integriteitsstoets voorhanden is.

U weet dat alle gemeenten, het Waterschap Limburg en de provincie Limburg samen een stevig integriteitsbeleid voorstaan. Graag verneem ik zo spoedig mogelijk waarom u bent afgeweken van uw eigen integriteitsbeleid en daarmee ook van het in onze provincie gebruikelijke beleid. Tevens verneem ik van u of u bereid bent eventuele adviezen, voortkomende uit de nog niet afgeronde integriteitsstoets, te implementeren.

Hoogachtend,

de Commissaris van de Koning
in de provincie Limburg,

10.2.e.

drs. Th.J.F.M. Bovens

Bijlage 4

De fractievoorzitters van
de gemeenteraad van Brunssum
Postbus 250
6440 AG BRUNSSUM

Cluster KAB
Ons kenmerk 2017/84173
Uw kenmerk
Bijlage(n)

Behandeld
Telefoon
Maastricht
Verzonden

27 november 2017

Onderwerp
Wethoudersbenoeming

Geachte fractievoorzitters,

Naar aanleiding van uw schrijven van 16 oktober 2017 inzake de wethoudersbenoeming in de gemeente Brunssum deel ik u het volgende mede.

Op 11 oktober 2017 zond ik u een brief over het feit dat bij de benoeming van de twee nieuwe wethouders geen uitkomst van de integriteitstoets voorhanden was.

Op 18 oktober zond u mij uw reactie. In feite betrof het hier min of meer drie afzonderlijke reacties met betrekking tot de gang van zaken bij de wethoudersbenoeming. Enerzijds was er de reactie van de fracties van BBB Lijst palmen, het PAK, de BCD en Lijst Borger en anderzijds die van de PvdA, VVD en CDA. Daarnaast was er ook nog een reactie van de SP.

De fracties van BBB Lijst palmen, het PAK, de BCD en Lijst Borger hebben mij te kennen gegeven dat het niet hun intentie is geweest de integriteitstoets aan de kant te willen schuiven. Het spreekt vanzelf dat de raad eventuele adviezen van het ingehuurd bureau serieus neemt en deze op hun merites zal beoordelen, aldus deze fracties. Zij zullen dit doen in samenspraak met de burgemeester, indien dit noodzakelijk mocht blijken te zijn.

De fracties van de PvdA, VVD en CDA hebben naar mij toe aangegeven dat het Reglement van Orde glashelder is over wanneer een wethouder benoemd kan worden en dat dit pas kan nadat de integriteitstoets is afgesloten en de burgemeester een besluit daarover heeft genomen.

De SP gaf aan niet akkoord te zijn met de benoeming van de wethouders nog voor de integriteitstoets is uitgevoerd en heeft dan ook niet hier mee ingestemd.

Uit bovenstaande reacties leid ik feitelijk af dat alle fracties in de gemeenteraad van Brunssum de uitkomsten van de integriteitstoets ten aanzien van de beide wethouders zullen respecteren en overeenkomstig de bevindingen zullen handelen.

De Commissaris van de Koning
in de provincie Limburg,

10.2.e.

drs. Th.J.F.M. Bovens

10.1.5.

Bundel van de Raadsvergadering van 29 november 2017

Bijlage 5

- 1 Opening en presentie
- 2 Vaststelling agenda
- 3 Insprekers
- 4 Debat benoeming wethouder Palmen
Aanvraag extra raadsvergadering rapport Palmen nov 2017.docx
Aanvulling op verzoek tot extra raadsvergadering.docx
- 5 Sluiting

Aan de voorzitter van de gemeenteraad van Brunssum

Brunssum, 15 november 2017

Geachte voorzitter,

Op 10 oktober 2017 heeft de nieuw gevormde coalitie bestaande uit fracties BBB Lijst Palmen, PAK, BCD en Lijst Borger in de gemeenteraad voorgesteld twee nieuwe wethouders te verkiezen. Dat was tegen het advies van PvdA, VVD, CDA en SP in, omdat deze verkiezing in strijd is met het reglement van orde van de raad. In het debat dat aan de verkiezing vooraf ging, sprak het raadslid de heer l'Espoir namens de nieuwe coalitie het volste vertrouwen uit in de kandidaat-wethouders die bij deze verkiezing aanbevolen werden, zijnde de heren J. Palmen namens BBB Lijst Palmen en M. Houben namens het PAK.

Deze verkiezing was onjuist omdat het reglement van orde van de raad bepaald dat wethouders pas gekozen kunnen worden nadat een integriteitstoets gedaan is. De nieuwe coalitie wilde echter niet wachten op de uitslag van die toets, die inmiddels gestart was, en de wethouders alvast verkiezen. Daarmee werd door hen welbewust het risico gelopen dat uit die toets gegevens naar voren konden komen die de wethouders in een moeilijk parket zouden kunnen brengen. Ondanks oproepen daartoe van de vier landelijke partijen, wilde de nieuwe coalitie niet wachten op de uitslag van het onderzoek maar koste wat kost de verkiezing van de twee wethouders doordrukken. Daarbij werden oneigenlijke argumenten gebruikt.

Verder verklaarde de heer l'Espoir namens de vier lokale partijen die de nieuwe coalitie vormen, dat mochten er problemen blijken uit de toets, de betrokken personen daar uiteraard hun conclusies aan zouden verbinden.

Tijdens de presidiumvergadering van dinsdag 14 november 2017 kwam de burgemeester met de resultaten van de integriteitstoets. Wat betreft de heer Houben waren er volgens de burgemeester geen problemen m.b.t. de integriteitstoets. Het rapport aangaande de heer Palmen liet evenwel een zeer negatief beeld zien. Op grond van dat rapport, dat de acht aanwezige fracties ter hand werd gesteld om te lezen, maar dat daarna weer ingeleverd moest worden bij de burgemeester, blijken er grote integriteitsrisico's te zijn ten aanzien van het wethouderschap van de heer Palmen.

Tijdens het debat, na de leespauze, bleek dat er grote verdeeldheid was over de interpretatie van de conclusies van het rapport. Grosso modo hebben de lokale partijen kritiek op het rapport, het bureau dan het onderzoek gedaan heeft, de wijze waarop het tot stand is gekomen, de gebruikte informatie en de conclusies. De landelijke partijen vinden dat de conclusies van het rapport aangeven dat heer Palmen niet verder kan functioneren als wethouder van Brunssum gezien de enorme risico's die de gemeente daardoor loopt. Dat er iets moet gebeuren met het rapport werd door de vier landelijke partijen alsook door de heer l'Espoir beaamd.

De PvdA heeft tijdens de presidiumvergadering de heer Palmen gevraagd het rapport tot zich te nemen, zich daarop te beraden en daaruit in het belang van de gemeente Brunssum de enig juiste

conclusie te trekken en zijn wethouderschap neer te leggen. Daarop is tot op heden niet door de heer Palmen gereageerd.

Aangezien er verder tijdens het presidium geen procedurele afspraken gemaakt zijn hoe te handelen met het rapport, er geen reactie van de heer Palmen is over de eventueel wel of niet door hem getrokken conclusies m.b.t. dit rapport, de gemeente een heel groot risico loopt met de heer Palmen als wethouder, vragen de fracties van PvdA, VVD, CDA en SP de voorzitter van de raad om een extra raadsvergadering te beleggen conform het reglement van orde, art 8 lid 4. Het onderwerp is het rapport aangaande de integriteitstoets van de heer Palmen van november 2017 zoals dat besproken is tijdens de presidiumvergadering van 14 november 2017.

Aangezien de gemeenteraad eerder besloten heeft (met de meerderheid van 11 tegen 10 stemmen) om de wethouders openbaar te verkiezen terwijl de integriteitstoets nog niet beschikbaar was, is het volgens de aanvragende partijen niet meer dan redelijk en billijk dat het debat aangaande onderhavig rapport ook in de openbaarheid gevoerd wordt. Dat is ongebruikelijk, maar in dit geval onvermijdelijk omdat de burgers van Brunssum het recht hebben te weten waarom de raad een verkeerde keuze heeft gemaakt op 10 oktober en daarvan ook alle gevolgen in het openbaar onder ogen te zien.

Gezien de volle vergaderagenda van de raad verzoeken de aanvragende partijen u om deze extra raadsvergadering te beleggen op woensdag 22 november en de leden van de raad hiervan zo snel mogelijk in kennis te stellen.

De raadsleden van PvdA, VVD, CDA en SP

Servie Broers	Jaimy van Dijck	Maurice Gordijn	Katinka Coenen
Agatha van Malde-Oosterhuis	Arno de Haas	Jos Gelissen	Marcel Schrijen
Petra Bolster-Damen	Jack van Oppen		

Aanvulling op verzoek tot extra raadsvergadering

Op 16 november jl. heeft de burgemeester aan de verzoekers het volgende laten weten:

De burgemeester heeft medegedeeld dat het niet mogelijk is om in een raadsvergadering (al dan niet in beslotenheid) over het advies van G&I te spreken. Het betreft een persoonlijk advies van G&I aan de burgemeester zelf.

Raadsleden hebben kennis kunnen nemen van het advies en in beperkte maten aantekeningen kunnen maken. Diegene die dit het nog niet hebben kunnen lezen, kunnen hiervoor een afspraak bij de burgemeester maken.

Een debat voeren over de benoeming van wethouder Palmen is mogelijk, het advies van G&I kan hier echter geen deel van uitmaken. Uit het advies mag niet geciteerd worden.

Mochten jullie onder deze restricties toch gevolg willen geven aan het verzoek, dan verneemt hij dat graag zo spoedig mogelijk van jullie.

De reactie van de verzoekers was op 16 november jl. de volgende:

"In reactie op het bericht het volgende: De vier partijen houden zeker vast aan de extra raadsvergadering."

"Allereerst gaat het om het bespreken van de gevolgen van de door de raad gemaakte keuze om eerst wethouders te verkiezen en benoemen en daarna pas een integriteitstoets uit te voeren. Nu is dat rapport er en daar blijken grote risico's uit ten aanzien van het wethouderschap van de heer Palmen.

Daarmee is het vertrouwen in wethouder Palmen het tweede, nauw met het eerste onderdeel verbonden onderwerp.

Het is aan de raad om gepast met het rapport om te gaan en hier niet uit te citeren. Dat is ook niet mogelijk omdat wij het rapport niet eens hebben, wij hebben het slechts ingezien."

Motie

De gemeenteraad van Brunssum, bijeen op woensdag 29 november 2017,

het debat voerende aangaande de consequenties van de benoeming van wethouders op 10 oktober zonder de procedureel in het reglement van orde van de gemeenteraad van Brunssum verplichte integriteitstoets. Constaterende dat deze toets op 14 november aan de raadsleden ter kennis is gebracht conform reglement van orde door de burgemeester en dat daaruit blijkt dat ten aanzien van de heer Palmen de gemeente Brunssum grote risico's loopt op het terrein van integriteit,

overwegende dat:

- a. ondanks procedurele en inhoudelijke bezwaren die de vier raadsfracties van PvdA, VVD, CDA en SP geuit hebben, de raad op 10 oktober in meerderheid besloten heeft tot de verkiezing van twee wethouders;
- b. er voor die verkiezing volgens Reglement van Orde van de raad vooraf een integriteitstoets dient plaats te vinden;
- c. deze toets wel al gestart was maar nog niet afgerond was op 10 oktober;
- d. de vier fracties van BBB Lijst Palmen, PAK, BCD en Lijst Borger toch de verkiezing hebben laten doorgaan zonder het resultaat van deze integriteitstoets af te wachten;
- e. in het debat op 10 oktober door deze vier fracties is toegezegd dat de raad aan het resultaat van de toets achteraf conclusies zal verbinden;
- f. doordat er een zeer ongebruikelijke handelswijze in deze is gevolgd, deze toets ook in het openbaar besproken dient te worden;
- g. de vier fracties van oordeel waren op 10 oktober dat zij het volste vertrouwen hadden in de te verkiezen wethouders en dat indien uit het rapport iets anders zou blijken, de wethouders daar hun conclusies aan zouden verbinden;
- h. de conclusies in deze toets aangeven dat bij het benoemen van de heer Palmen de gemeente grote risico's loopt;
- i. in de media kenbaar werd gemaakt dat het rapport vaststelt dat hij als privépersoon in procedures gewikkeld is met de gemeente waarbij het om grote financiële claims kan gaan;
- j. in de media kenbaar werd gemaakt dat het woordgebruik van de heer Palmen in publicaties en bij raadsoptredens bij voortduring mederaadsleden, bestuurders en andere personen kwetst, beschuldigt en in een kwaad daglicht stelt;
- k. de gemeenteraad van Brunssum van oordeel is dat wethouders pas in functie kunnen treden als er een positieve uitslag van een onafhankelijke integriteitstoets is;

besluit,

1. kennis genomen hebbende van het aan de burgemeester uitgebrachte rapport ten aanzien van de integriteitstoets van de heer Palmen,
2. dat de heer Palmen niet langer als wethouder van de gemeente Brunssum kan functioneren en het vertrouwen in hem wordt opgezegd;

En gaat over tot de orde van de dag,

Ingediend namens de raadsleden van PvdA, VVD, CDA en SP

10.1.7

Commissaris van de Koning

provincie limburg

Bijlage 7

De gemeenteraad van Brunssum
T.a.v. de fractievoorzitters
Postbus 250
6440 AG BRUNSSUM

Cluster KAB
Ons kenmerk 2017/85567
Uw kenmerk
Bijlage(n)

Behandeld
Telefoon
Maastricht
Verzonden

10.2.e.
30 november 2017

Onderwerp
Wethoudersbenoeming

Geachte fractievoorzitters,

In mijn brief van 27 november jongstleden heb ik u opgeroepen de uitkomsten van de integriteitstoets ten aanzien van de beide wethouders te respecteren en overeenkomstig de bevindingen te handelen.

Naar aanleiding van de uitkomsten van het raadsdebat van gisteravond 29 november nodig ik u hierbij uit voor een overleg met mij op maandagavond 4 december 2017 om 18.00 uur in het Gouvernement te Maastricht. Ik ga er van uit dat u allen persoonlijk bij dit overleg aanwezig bent.

Tijdens dit overleg wil ik met u de politiek-bestuurlijke situatie in Brunssum bespreken.

De Commissaris van de Koning
in de provincie Limburg,

10.2.e.

drs. Th.J.F.M. Bovens

Aan de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

T.a.v. Hare Excellentie de Minister mevrouw K. H. Ollongren
Postbus 20011
2511 DP Den Haag

p.a. Gedeputeerde Staten van Limburg

Postbus 5700
6202 MA Maastricht

Brunssum, 3 december 2017

Verzoek tot vernietiging van een raadsbesluit d.d. 10 oktober 2017

Excellentie,

De gemeenteraad van Brunssum heeft op 10 oktober 2017 twee wethouders verkozen en benoemd, zonder dat de in het reglement van orde van de gemeenteraad voorgeschreven integriteitstoets was afgerond. Een integriteitstoets is in Nederland heel gebruikelijk en door uw ministerie ook aanbevolen.

Een dag eerder, op maandag 9 oktober kreeg de raad bericht via de griffier dat het niet mogelijk was de wethouders te verkiezen vanwege het feit dat deze toets nog niet afgerond was. De Commissaris van de Koning heeft de acht fractievoorzitters tijdens een gesprek op 2 oktober op het hart gedrukt niet tot benoeming over te gaan dan nadat de integriteitstoets was afgerond.

Niettemin besloot een raadsmeerderheid bestaande uit vier lokale partijen en samen beschikkende over 11 van de 21 raadszetels, de verkiezing door te zetten. Dit tegen het uitdrukkelijke advies van de 10 overige raadsleden in. De hele turbulente situatie is in een brief d.d. 16 oktober op diens verzoek aan de Commissaris van de Koning uiteengezet. Inmiddels is de gemeenteraad tijdens een vergadering van het presidium d.d. 14 november door de burgemeester van de integriteitstoets en de conclusies daarvan op de hoogte gebracht. Het oordeel dat daarin uitgesproken wordt ten aanzien van de kandidatuur van de heer J.H.M. Palmen, is naar verluid, dat door zijn benoeming Brunssum een zeer groot integriteitsrisico loopt.

Dat geheim rapport kwam helaas ook in de media terecht en daar werd al snel het oordeel geveld dat de wethouder onhoudbaar was. Op woensdag 29 november heeft de gemeenteraad van Brunssum op verzoek van 10 van de 21 raadsleden een extra vergadering gehouden over de gevolgen van de benoeming van wethouder Palmen zonder de integriteitstoets. Deze vergadering heeft landelijke aandacht in de media gekregen.

Ondanks toezeggingen gedaan op 10 oktober door de vier lokale partijen over het verbinden van conclusies aan het nog af te ronden integriteitsonderzoek, bleven de vier lokale partijen

KABINET VAN DE COMMISSARIS VAN DE KONING, IN DE PROVINCIE LIMBURG INGEK.: - 4 DEC. 2017 NO.: 2017/86457 CLASS.NO.:

wethouder Palmen steunen op 29 november. Een motie van wantrouwen tegen deze wethouder werd verworpen. Brunssum verkeert nu in de unieke situatie dat er een wethouder in functie is die niet kan bogen op een positief integriteitsadvies. 11.1

Na de raadsvergadering van 29 november brak opnieuw een storm van kritiek in de media en politiek los over de ontstane situatie in Brunssum. 11.1

Om uit deze storm te geraken is het naar het oordeel van de ondertekenaars van deze brief, noodzakelijk dat wij u bij deze het verzoek doen het oorspronkelijke raadsbesluit d.d. 10 oktober 2017 tot verkiezing en benoeming van de heer Palmen tot wethouder van Brunssum voor te dragen ter vernietiging door de Kroon. Wij doen dit op grond van de Gemeentewet (GW) art. 268 en volgende en artikel 10.35 van de Algemene Wet Bestuursrecht (ABW), omdat deze benoeming in strijd is met het algemeen belang. Aldus hopen wij eraan bij te dragen dat Brunssum daarna op een ordentelijke manier een of meer wethouder(s) kan kiezen die vooraf voldoen aan de integriteitstoets conform het reglement van orde van de raad en het in Nederland gebruikelijke beleid in deze. Daarmee wordt de situatie in Brunssum hopelijk genormaliseerd.

Hoogachtend,

Namens de Partij van de Arbeid,
Servie Broers, Petra Bolster-Damen

Namens de Volkspartij voor Vrijheid en Democratie,
Jaimy van Dijk, Arno de Haas, Jack van Oppen

Namens het Christen-Democratisch Appèl,
Maurice Gordijn, Jos Gelissen

Namens de Socialistische Partij
Katinka Coenen, Marcel Schrijen
Raadsleden van Brunssum

Bijlagen

1. Mailbericht verzoek tot overleg op 2 oktober 2017 van de Commissaris van de Koning
2. Brief van Commissaris van de Koning d.d. 11 oktober 2017
3. Brief van de raadsfracties aan de Commissaris van de Koning d.d. 16 oktober 2017
4. Brief van Commissaris van de Koning d.d. 27 november 2017
5. Stukken behorende bij raadsvergadering van 29 november 2019
6. Motie gemeenteraad Brunssum d.d. 29 november 2017 (verworpen)
7. Brief van Commissaris van de Koning d.d. 30 november 2017

Verzoek om gesprek door Gouverneur op maandag 2 oktober a.s. om 18:00 uur te Maastricht

Inbox x

Peeters, Peter (Brunssum) 10.2.e.

aan 10.2.e.

Geachte fractievoorzitters en plaatsvervangend voorzitter,

Het kabinet van de Gouverneur heeft zojuist namens de Gouverneur verzocht om een gesprek met alle fractievoorzitters, de plv voorzitter en griffier. De Gouverneur zou graag op korte termijn het gesprek willen aangaan en nodigt jullie hiertoe uit op **maandag 2 oktober a.s. om 18:00 uur** op het Gouvernement te Maastricht uit. Het gesprek zal ongeveer één uur duren en onderwerp van gesprek is de bestuurlijke verhoudingen binnen de gemeente Brunssum.

Gelet op het belang van het gesprek, evenals de drukke agenda van de Gouverneur, verzoek hij jullie in de agenda voor dit overleg plaats te maken.

Van de zijde van het Gouvernement zullen naast de Gouverneur, de heren [redacted] (Kabinetschef) en 10.2.e. (Kabinet) aanwezig zijn. Burgemeester Winants zal niet bij het gesprek aanwezig zijn.

Ik verneem graag uiterlijk morgen wie van jullie bij dit gesprek aanwezig kunnen zijn.

Met vriendelijke groet,

Peter Peeters
Raadsgriffier

10.2.e.

www.brunssum.nl

10.2.e.

De inhoud van dit bericht kan vertrouwelijk of persoonlijk zijn en is alleen bestemd voor de geadresseerde. Indien u niet de geadresseerde bent mag u onder geen enkel beding het bericht openbaar maken of op enigerlei wijze verspreiden of vermenigvuldigen. Indien u dit bericht onbedoeld ontvangen heeft wilt u dan dit bericht aan de afzender retourneren en het van uw computer(s) verwijderen. De gemeente Brunssum sluit iedere aansprakelijkheid uit die voortvloeit uit elektronische verzending van informatie.

Denk alstublieft aan het milieu voordat u deze e-mail print

Brunssum, 7 februari 2018

AANGETEKEND VERZONDEN

AAN:

Ministerie van Binnenlandse Zaken
Postbus 20011
2500 EA Den Haag

Burger Belangen Brunssum Lijst Palmen

10.2.e.

(mr. R.J.A. Claessen, raadslid BBB Lijst Palmen (plv vz), gemeente Brunssum)

Bijlage: (4 pagina's)

Betreft: ons verzoek d.d. 31 december 2017 tot spontane vernietiging artikel 6 lid 7 Reglement van orde gemeente Brunssum 2017, gemeentebblad 2017 nr. 11 dan wel secundair schorsing ingaande vaststellingsdatum d.d. 20 juni 2017

Excellentie,

Hierbij doe ik u namens de fractie van BBB Lijst Palmen (gemeente Brunssum) nogmaals, maar ditmaal aangetekend, een duplicaat van ons schriftelijk verzoek d.d. 31 december 2017 tot spontane vernietiging artikel 6 lid 7 Reglement van orde gemeente Brunssum 2017, gemeentebblad 2017 nr. 11 dan wel secundair schorsing ingaande vaststellingsdatum d.d. 20 juni 2017 toekomen. Een kopie van de passage in het Reglement van orde is eveneens nogmaals bijgevoegd.

Het bevreemd ons dat wij geen ontvangstbevestiging hebben ontvangen van ons oorspronkelijke schrijven d.d. 31 december 2017. Ik verzoek u dan ook om z.s.m. , doch uiterlijk binnen 1 week na heden, ons alsnog een ontvangstbevestiging te sturen en uiteraard ons verzoek z.s.m. te behandelen en daarover een besluit te nemen.

Hoogachtend,

10.2.e.

Namens fractie Burger Belangen Brunssum Lijst Palmen
mr. R.J.A. Claessen, plv. fr. vz

Brunssum, 31 december 2017.

AAN:

Ministerie van Binnenlandse Zaken

Postbus 20011

2500 EA Den Haag.

Betreft: Verzoek tot spontane vernietiging art. 6 Reglement van orde art. 6 lid 7

Dan wel schorsing ingaande vaststellingdatum d.d. 20 juni 2017.

Excellentie,

De leden van de raadsfractie Burger Belangen Brunssum Lijst Palmen onder andere mr. R. Claessen, R.Houkes, S. Offermans domicilie kiezende op het adres van mr R. Claessen, 10.2 e, [REDACTED] verzoeken u, als belanghebbenden, beleefd het Reglement van Orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van de gemeenteraad van Brunssum 2017 Gemeenteblad 2017 nr 11 (versie 3 zie bijlage) vastgesteld in de raadsvergadering van 20 juni 2017 voor wat betreft artikel 6 lid 7 te vernietigen in verband met het algemeen belang en strijd met diverse wetten zoals de Grondwet en de Gemeentewet.

Het Reglement van Orde (RvO) is volgens vaste jurisprudentie te betitelen als "huisregels" over de vergaderorde van de Gemeenteraad en hebben ook geen andere werking, zoals werking naar derden, althans behoren dit niet te zijn.

In Hoofdstuk 2 onder toelating van nieuwe leden; fracties is in artikel 6 RvO onder lid 7 opgenomen: "De burgemeester geeft opdracht voor een integriteitstoets voorafgaand aan de benoeming van een wethouder. De benoeming is niet eerder dan dat de uitslag bij de burgemeester bekend is. Indien de uitkomst van de toetsing daar aanleiding toe geeft, informeert de burgemeester de Gemeenteraad daarover".

Een soort gelijk artikel was ook reeds opgenomen in het RvO van 2014 hetgeen vooraf ging aan het huidige vastgesteld RvO.

Omdat in de Gemeente Brunssum recent de nodige commotie is ontstaan over een zogenaamd op grond van artikel 6 lid 7 RvO 2017 in opdracht van de burgemeester uitgevoerde integriteitstoets met alle schadelijke en ingrijpende gevolgen van dien, voor de toekomst te voorkomen.

Opgemerkt zij vooraf dat deze burgemeester nu voor de eerste maal heeft gepretendeerd over deze bevoegdheid te beschikken en gemeend te moeten gebruiken. Dit ondanks dat een jaar eerder in oktober 2016 eveneens een wethouders benoeming van CDA huize heeft plaatsgevonden, waarbij de kandidaat in een vorige periode (2010) en dit is unaniem door de toenmalige raad vastgesteld aan de hand van een eigen onderzoek, bestuursrechtelijk en ook strafrechtelijk zijn functie had misbruikt. Onze fractie heeft de burgemeester hierop geattendeerd en verzocht dit te bespreken. De burgemeester antwoordde toen, dat er geen aangifte bij het Openbaar Ministerie was gedaan en er nu dus geen beletsel aanwezig was. Het aanwezige risico van herhaling bleef verder onbesproken. Het behoeft geen betoog dat burgers een tweede kans mogen krijgen, maar dan had dit wel (vertrouwelijk) in de raad besproken moeten worden. Hier heeft de burgemeester absoluut geen integriteitstoets doen plaatsvinden.

De gevraagde vernietiging is gebaseerd op strijdigheid met de Grondwet.

- A. In artikel 1 Grw. wordt bepaald dat "allen die zich in Nederland bevinden worden in gelijke gevallen gelijk behandeld. Discriminatie wegens o.a. politieke gezindheid ... of op welke grond dan ook, is niet toegestaan". Het opleggen van beperkingen zoals bedoeld in het RvO art.6 lid 7, die niet in een organieke wet zoals de Gemeentewet expliciet zijn opgenomen, zijn derhalve als discriminatoir op te vatten en in strijd met de wet.
- B. In artikel 4 Grw. is bepaald dat: "iedere Nederlander heeft recht de leden van algemeen vertegenwoordigende organen te verkiezen alsmede tot lid van deze organen te worden verkozen, behoudens bij de wet gestelde beperkingen en uitzonderingen". Ook hiermede is artikel 6 lid 7 RvO in strijd. Dit omdat een integriteitstoets op aanvraag van de burgemeester, buiten het reeds onder A vermelde, ook in strijd is met de Gemeentewet. Vide artikelen 35 en volgende. Zo is artikel 10 Gemw. Eveneens voor wethouders van toepassing. In de Gemeentewet heeft de wetgever uitputtend de vereisten voor het wethouderschap aangegeven. Daarmede heeft de wetgever uitgesloten dat lagere bestuursorganen zoals de gemeenteraad en/of de burgemeester nadere eisen kunnen stellen aan het wethouderschap. Blijft dat de gemeenteraad (in meerderheid) de vrijheid heeft een wethouder al dan niet te kiezen en of te ontslaan.
- C. Artikel 16 Gemeentewet luidt: "De raad stelt een reglement van orde voor zijn vergaderingen en andere werkzaamheden vast". Het reglement van orde ziet volgens de toelichting toe op de vergaderorde. De andere werkzaamheden zien niet toe op aanvullende eisen voor een uitbreiding van vereisten voor het wethouderschap. Zou een uitbreiding reeds mogelijk zijn, quod non, dan is hiervoor het reglement van orde zoals thans bedoeld, uitgesloten. Ook om deze reden komt artikel 6 lid 7 RvO voor vernietiging in aanmerking.
- D. Artikel 10 van de Grondwet biedt het recht op eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van burgers, waaronder ook wethouders gerekend mogen worden. Gelet op de huidige praktijk is artikel 6 lid 7 RvO niet alleen in strijd met art. 10 Grw. maar ook de toepassing van art. 6 lid 7 RvO recent in Brunssum levert een niet te accepteren strijd op zowel met art. 1 alsook met artikel 10 Grw. Hetgeen bij (on) eigenlijk gebruik, zoals in Brunssum, diverse bestuursorganen zoals de Commissaris van de Koning en de Minister in grote problemen kan brengen dan wel heeft gebracht. Dit omdat, zo er gebruik gemaakt zou kunnen worden van art.6 lid 7 RvO, quod non, er geen enkele waarborg is opgenomen zoals in art. 10 van de

Grondwet is bedoeld, ter bescherming van de eerbieding van de persoonlijke levenssfeer van die burgers.

- E. Zowel uit artikel 6 lid 7 RvO als ook uit de toelichting is niet op te maken hoe de procedure voor een dergelijke integriteitstoets zou moeten geschieden. Dit om de waarborgen voor de kandidaten te garanderen zoals onder D bedoeld. Maar ook dat eenzijdige informatie zoals in het Brunssums geval aanleiding is voor ons verzoek, wordt voorkomen. Immers hier heeft de burgemeester voor betrokken persoon onbekende en mogelijk zelfs valse informatie verstrekt aan een bureau dat de toets diende uit te voeren, zonder dat de opsteller van de toets de betrokken kandidaat heeft gehoord over de verstrekte informatie. Waarschijnlijk heeft het bureau of de opsteller van de toets de uitkomst voorgezegd gekregen van de burgemeester. Omdat het ontbreken van een procedure ontbreekt, is /kan er sprake zijn van beïnvloeding en willekeur. Met als mogelijkheid dat de burgemeester of een opsteller van de integriteitstoets ongewenste invloed kan uitoefenen wie al dan niet in aanmerking kan komen voor het ambt van wethouder. De wetgever heeft dit zowel bij Grondwet alsook Gemeentewet expliciet uitgesloten.

Alleen reeds gelet op hetgeen hiervoor is vermeld vragen verzoekers u primair tot vernietiging van artikel 6 lid 7 reglement van orde gemeente Brunssum 2017 gemeenteblad 2017 nr 11 dan wel secundair te schorsen met terugwerkende kracht tot aan de laatste vaststelling in 2017.

Gaarne zijn wij bereid dit verzoek nader toe te lichten tenzij onverwijld aan het verzoek tegemoet wordt gekomen.

Hoogachtend,

10.2.e.

Namens fractie Burger Belangen Brunssum lijst Palmen

Mr. R. Caessen, plv.fr.vz

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

> Retouradres Postbus 20011 2500EA Den Haag

Burger Belangen Brunssum Lijst Palmen
t.a.v. mr. R. Claessen

**Directoraat-generaal
Bestuur, Ruimte en Wonen**
Directie Democratie en
Bestuur

Turfmarkt 147
Den Haag
Postbus 20011
2500EA Den Haag
www.rijksoverheid.nl
www.facebook.com/minbzk
www.twitter.com/minbzk

Contactpersoon

Datum 28 maart 2018
Betreft Behandeling vernietigingsverzoek

Kenmerk
2018-0000184866
Uw kenmerk

Geachte heer Claessen,

Namens de fractie Burger Belangen Brunssum Lijst Palmen heeft u verzocht de vaststelling van het reglement van orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van de gemeenteraad van Brunssum bij de Kroon voor te dragen voor vernietiging voor wat betreft artikel 6, zevende lid. Deze bepaling ziet op integriteitstoetsing bij benoeming van een wethouder en is naar uw oordeel in strijd met het recht en met het algemeen belang. Bij brief van 7 februari vraagt u de ontvangst van uw verzoek te bevestigen en het verzoek in behandeling te nemen. Op 18 maart is via rijksoverheid.nl daartoe een herhaald verzoek binnengekomen.

De brief met uw verzoek om vernietiging heeft als datum 31 december 2017. Deze brief heeft een poststempel van 15 januari 2018 en is nadien door ons ontvangen. Gebleken is dat geen automatische ontvangstbevestiging aan u is gezonden. Met deze brief bevestigen we de goede ontvangst van uw verzoek en dat uw verzoek in behandeling is genomen. Op korte termijn zal daar een besluit op worden genomen.

Hoogachtend,
Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

Chris Kuijpers
Directeur-generaal Bestuur, Ruimte en Wonen

AFSCHRIFT

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

> Retouradres Postbus 20011 2500EA Den Haag

Burger Belangen Brunssum Lijst Palmen
t.a.v. mr. R. Claessen

10.2 e

5-11-11-11-11

Directoraat-generaal
Bestuur, Ruimte en Wonen
Directie Democratie en
Burgerschap

Turfmarkt 147
Den Haag
Postbus 20011
2500EA Den Haag
www.rijksoverheid.nl
www.facebook.com/minbzk
www.twitter.com/minbzk

Contactpersoon

10.2 e

Datum **24 APR 2018**
Betreft Besluit op uw vernietigingsverzoek van 15 januari 2018

Kenmerk
2018-0000109485

Uw kenmerk

Geachte heer Claessen,

Namens de fractie Burger Belangen Brunssum Lijst Palmen heeft u mij verzocht de vaststelling van het reglement van orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van de gemeenteraad van Brunssum (dd. 20 juni 2017) bij de Kroon voor te dragen voor vernietiging voor wat betreft artikel 6, zevende lid. Deze bepaling ziet op integriteitstoetsing bij benoeming van een wethouder en is naar uw oordeel in strijd met het recht en met het algemeen belang. Uw brief heeft als datum 31 december 2017. Het poststempel is van 15 januari 2018, waarna de brief door mij is ontvangen en in behandeling genomen. Daarover bent u nog door middel van een brief van 28 maart jl. geïnformeerd.

Feiten en omstandigheden

De genoemde bepaling in het reglement van orde luidt als volgt: "De burgemeester geeft opdracht voor een integriteitstoets voorafgaand aan de benoeming van een wethouder. De benoeming is niet eerder dan dat de uitslag bij de burgemeester bekend is. Indien de uitkomst van de toetsing daar aanleiding toe geeft, informeert de burgemeester de Gemeenteraad daarover." U schrijft dat deze bepaling ook in het vorige reglement van orde was opgenomen (daterend uit 2014) maar dat de burgemeester bij de benoeming van dhr. Palmen tot wethouder (dd. 10 oktober 2017) "voor de eerste maal heeft gepretendeerd over deze bevoegdheid te beschikken en gemeend te moeten gebruiken". Bij een wethoudersbenoeming in 2016 zou deze bepaling, in weerwil van een verzoek daartoe van uw fractie, niet zijn toegepast. U acht deze bepaling strijd met het recht en met het algemeen belang.

Onderbouwing verzoek

U onderbouwt uw verzoek als volgt: De bepaling in het reglement van orde zou discriminatoir werken en daarmee in strijd zijn met artikel 1 Grondwet. Voorts zou de bepaling in het reglement van orde werken als een benoembaarheidsvereiste boven de eisen die de wet stelt, wat in strijd zou zijn met (artikel 10 van) de Gemeentewet en de benoemingsvrijheid van de gemeenteraad inperkt. Uw derde argument is dat artikel 16 van de Gemeentewet bepaalt dat de raad een reglement van orde vaststelt voor vergaderingen van de raad en andere werkzaamheden, maar die werkzaamheden "zien niet toe op aanvullende eisen

voor een uitbreiding van vereisten voor het wethouderschap". Ten vierde zou de bepaling in het reglement van orde een "niet te accepteren" inbreuk maken op de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer en daarmee strijden met artikel 10 van de Grondwet. Tot slot geeft u aan dat het reglement van orde niet duidelijk maakt op welke wijze de toets zou moeten worden uitgevoerd. Daardoor "is/kan er sprake zijn van beïnvloeding en willekeur" met een mogelijkheid van de burgemeester een benoeming tegen te houden, wat in strijd is met de Grondwet en de Gemeentewet.

Directoraat-generaal
Bestuur, Ruimte en Wonen
Directie Democratie en
Burgerschap

Kenmerk
2018-0000109485

Toetsingskader

Bepaalde beslissingen van het gemeentebestuur kunnen, door middel van een koninklijk besluit, worden geschorst en vernietigd. Indien naar mijn oordeel voor vernietiging aanleiding is, doe ik daartoe een voordracht bij de Koning. Bij de beoordeling daarvan neem ik het wettelijk kader¹ en het *Beleidskader schorsing en vernietiging* in acht. Op basis daarvan zijn (onder meer) de volgende zaken van belang.

Het vernietigingsrecht van de Kroon ziet op beslissingen waaraan (voor derden) een rechtsgevolg verbonden is: de beslissing moet bijvoorbeeld ten aanzien van andere bestuursorganen of particulieren een rechtsverhouding vastleggen, wijzigen of opheffen. Brengt de beslissing geen rechtsgevolg met zich mee, dan is het ten principale niet vatbaar voor vernietiging.

Leent de beslissing zich in beginsel voor schorsing of vernietiging dan komen de gronden waarop vernietiging mogelijk is in beeld, namelijk strijd met het recht en strijd met het algemeen belang. Bij strijd met het recht zijn er juridische argumenten aan de orde. De beslissing is dan in strijd met hoger recht, bijvoorbeeld een wet, een verdrag of een algemeen rechtsbeginsel. Bij strijd met het algemeen belang gaat het met name om beleidsmatige argumenten. Er is bijvoorbeeld een belang in het geding dat uitstijgt boven het belang dat de gemeente met de beslissing beoogde te dienen en dat zich tegen de betreffende beslissing verzet.

Beoordeling

In de kern komt uw betoog erop neer dat de bepaling in het reglement van orde werkt als een aanvulling van de wettelijke benoembaarheidsvereisten terwijl de Gemeentewet voor een dergelijke aanvulling geen ruimte zou laten. Dat betoog slaagt niet. In een reglement van orde legt de raad zaken omtrent de vergaderorde en andere werkzaamheden vast. Ook de gang van zaken omtrent de benoeming van een wethouder kan daarin worden geregeld. Voorts geldt dat het tot de autonome bevoegdheid van de raad behoort om in aanvulling op de wettelijke benoembaarheidsvereisten (artikel 36a van de Gemeentewet) regels te stellen omtrent de benoeming van een wethouder; dit is toegestaan zolang die aanvullingen niet strijdig zijn met andere rechtsnormen. De gemeenteraad van Brunssum heeft besloten dat met betrekking tot een kandidaat-wethouder een integriteitstoets wordt verricht, op welk moment dat in het benoemingsproces plaatsvindt en wanneer de raad over de inhoud daarvan geïnformeerd wordt. Die keuze van de raad levert geen strijd op met de Gemeentewet of de Grondwet.

Verder merk ik nog op dat ik het belang van transparantie omtrent het proces van risicoanalyse heb benadrukt in mijn brief van 19 maart jl. aan alle gemeenten (en

¹ Artikel 132 van de Grondwet in samenhang met hoofdstuk XVII van de Gemeentewet alsmede titel 1.1 en titel 10.2 van de Algemene wet bestuursrecht.

in mijn brief van die datum aan de Tweede Kamer). Daartoe heb ik ook enkele handvatten aangereikt. Duidelijk is dat de gemeenteraad nu ook reeds zelf duidelijke afspraken kan maken over het proces rondom een risicoanalyse.

**Directoraat-generaal
Bestuur, Ruimte en Wonen**
Directie Democratie en
Burgerschap

Kenmerk
2018-0000109485

Conclusie

Gelet op het voorgaande wijs ik uw verzoek om het besluit van 20 juni 2017 tot vaststelling van het reglement van orde voor wat betreft artikel 6, zevende lid bij de Kroon voor te dragen voor vernietiging, af. Daarbij wijs ik u erop dat tegen deze afwijzing, gelet op de Algemene wet bestuursrecht, geen beroep en daarom ook geen bezwaar open staat.²

Afschrift

Een afschrift van dit besluit zend ik aan de gemeenteraad van Brunssum en aan de commissaris van de Koning in de provincie Limburg.

Hoogachtend,

De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

10.2.e.

drs. K.H. Ollongren

10.2.e.

² Zie bijlage 2 bij de Algemene wet bestuursrecht, hoofdstuk 1, artikel 1, wat handelt over bevoegdheidsregeling bestuursrechtspraak.

16.1

Ons kenmerk 2018/23344
Bijlage(n) 2

Maastricht 5 april 2018
Verzonden 6 april 2018

BESLUIT VAN DE COMMISSARIS VAN DE KONING IN DE PROVINCIE LIMBURG

op de ingevolge artikel 9:1 van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: 'Awb') ingediende klachten door de heer mr. J.M.H. Palmen ingediende klachten van 28 december 2017, aangevuld bij brief d.d. 13 januari 2018 inzake het handelen van de Commissaris van de Koning in de provincie Limburg (hierna: 'CdK').

De klachten zijn ter voldoening aan het bepaalde in hoofdstuk 9 Awb in handen gesteld van de op grond van artikel 9:14 Awb bij mijn besluit d.d. 8 februari 2018 met de behandeling van en de advisering over klachten ingestelde Klachtencommissie Commissaris van de Koning in de provincie Limburg (hierna: de 'Klachtencommissie'). Dit besluit is namens mij op 8 februari 2018 schriftelijk aan de klager medegedeeld. In aansluiting daarop heb ik op 16 maart 2018 in de Klachtencommissie drie personen benoemd, die geen deel uitmaken van en niet werkzaam zijn onder verantwoordelijkheid van een van de bestuursorganen van de Provincie Limburg, te weten:

- de heer 10.2.e., voorzitter
- de heer 10.2.e., lid
- de heer prof. mr. 10.2.e., lid.

Hoorzitting

Op 23 maart 2018 heeft een hoorzitting plaatsgevonden. Van deze hoorzitting zijn verslagen (bijlage 2a en 2b) gemaakt, die bij het rapport van bevindingen en advies van de Klachtencommissie (bijlage 1) zijn gevoegd.

Advies Klachtencommissie

De Klachtencommissie heeft, op basis van de stukken en het verhandelde ter hoorzitting, een advies uitgebracht. Dit advies is aangehecht. Het uitgebrachte advies en de daaraan ten grondslag gelegde overwegingen worden door mij volledig onderschreven.

Verdaging

Bij brief van 7 maart 2018 is aan klager, onder verwijzing naar artikel 9:11, tweede lid, Awb, meegedeeld dat de beslissing op de klacht met ingang van 8 maart 2018 voor de duur van vier weken is verdaagd.

✓

Beslissing

Gelet op het bepaalde in artikel 9:12 Awb en conform het advies van de Klachtencommissie, besluit ik de klachten van de heer mr. J.M.H. Palmen ongegrond te verklaren.

Tot slot herhaal ik hier hetgeen ik tijdens de hoorzitting ten overstaan van de Klachtencommissie heb opgemerkt, namelijk dat het betreuenswaardig is dat klager en zijn integriteit in het middelpunt van de belangstelling van de landelijke media zijn komen te staan. Het is mij nimmer te doen geweest om klager als persoon. Mijn uitingen waren gericht op het systeem, op het integriteitsbeleid, en het vestigen van de aandacht hierop.

Mogelijkheid tot het indienen van een klacht bij de Nationale Ombudsman

De bestuursorganen van de Provincie Limburg zijn aangesloten bij de Nationale Ombudsman. Als een klager zich niet kan verenigen met een beslissing op een klacht of de wijze waarop een klacht is afgehandeld, kan deze de Nationale Ombudsman verzoeken een onderzoek in te stellen.

De Nationale Ombudsman

Postbus 93122

2509 AC DEN HAAG

Telefoon voor vragen en folder: 0800 – 3355555 (gratis).

Internet: www.nationaleombudsman.nl of www.nationaleombudsman-nieuws.nl

De Commissaris van de Koning
in de provincie Limburg.

10.2.e.

drs. Th.J.F.M. Bovens

Rapport van bevindingen en advies van de Klachtencommissie Commissaris van de Koning in de provincie Limburg

over

de klachten van de heer mr. J.M.H. Palmen van 28 december 2017, aangevuld bij brief d.d. 13 januari 2018

inzake

het handelen van de Commissaris van de Koning in de provincie Limburg

Werkwijze van de commissie

De Klachtencommissie, ingesteld door de Commissaris van de Koning in de provincie Limburg (verder: 'CdK') heeft de door klager ingediende klachten onderzocht. Daartoe heeft zij kennisgenomen van zijn klachten, ingediend op 28 december 2017 en 13 januari 2018, met bijlagen. Gebeurtenissen die plaatsvonden na de datum van 13 januari 2018, zijn niet in beoordeling van de commissie betrokken. Daarnaast heeft de commissie kennisgenomen van correspondentie door of namens de CdK met klager en met de fractievoorzitters van de Gemeenteraad van Brunssum. Bovendien raadpleegde de commissie een groot aantal nieuwsberichten uit de betreffende periode, waarvan een aantal door klager is aangereikt en een ander deel zijdens beklagde. Zelf heeft de Klachtencommissie opdracht gegeven een interview van Nieuwsuur met de CdK d.d. 30 november 2018 woordelijk aan het papier te laten toevertrouwen (zie bijlage). De commissie is op donderdag 22 maart 2018 bijeengekomen om zich op de uitvoering van haar opdracht voor te bereiden en heeft op vrijdag 23 maart 2018 eerst klager en daarna de CdK ontvangen om hun zienswijzen met betrekking tot de klachten toe te lichten. Daarna heeft zij zich bezonnen op haar bevindingen en heeft zij dit advies vastgesteld.

Wettelijk kader klachtenbehandeling

De commissie heeft eerst de grondslag waarop zij haar taak verrichtte onderzocht en in orde bevonden. Op grond van de Algemene wet bestuursrecht (Awb, artikel 9:1) heeft eenieder het recht om over de wijze waarop een bestuursorgaan zich met betrekking tot een bepaalde aangelegenheid jegens hem of een ander heeft gedragen, een klacht in te dienen bij dat bestuursorgaan. In het onderhavige geval heeft de klacht betrekking op het (eenhoofdige) bestuursorgaan CdK. Ingevolge artikel 9:2 Awb draagt het bestuursorgaan zorg voor een behoorlijke behandeling van mondelinge en schriftelijke klachten over zijn gedragingen.

Op grond van artikel 9:14 Awb wordt bij besluit van het bestuursorgaan een commissie belast met de behandeling van en de advisering over klachten, waarbij geldt dat het bestuursorgaan de commissie slechts in het algemeen instructies kan geven. De commissie stelt hierbij voor de goede orde vast geen enkele instructie te hebben ontvangen.

Het besluit tot instelling van een commissie is door de CdK op 8 februari 2018 genomen en schriftelijk aan de klager medegedeeld. In aansluiting daarop heeft de CdK op 16 maart 2018 in de Klachtencommissie Commissaris van de Koning in de provincie Limburg drie personen benoemd, die geen deel uitmaken van en niet werkzaam zijn onder verantwoordelijkheid van een van de bestuursorganen van de Provincie Limburg, te weten:

- de heer mr. 10.2.e., voorzitter
- de heer 10.2.e., lid
- de heer prof. mr. 10.2.e., lid.

Volgens artikel 9:15 Awb geschiedt het horen van de klager en de beklaagde door de commissie of desgewenst alleen door de commissievoorzitter. De commissie zendt haar rapport van bevindingen (inclusief verslag van de hoorzitting), vergezeld van het advies en eventuele aanbevelingen aan het bestuursorgaan.

Ingevolge artikel 9:12 Awb stelt het bestuursorgaan de klager schriftelijk en gemotiveerd in kennis van de bevindingen naar de klacht, zijn oordeel daarover alsmede van de eventuele conclusies die het daaraan verbindt. Artikel 9:16 Awb voegt daaraan toe, dat als de conclusies van het bestuursorgaan afwijken van het commissieadvies, de redenen daarvoor wordt vermeld.

Felten en omstandigheden

Klager heeft zich als raadslid van Brunssum in april 2017 enkele malen tot de CdK gewend met het verzoek om een persoonlijk onderhoud over het functioneren van de burgemeester van Brunssum. De CdK heeft deze verzoeken niet ingewilligd omdat hij voldoende bekend was met de politiek-bestuurlijke situatie in de Gemeente Brunssum. Hij had op basis daarvan geen reden om de integriteit van de burgemeester in twijfel te trekken. De CdK heeft in zijn beantwoording van bovenvermelde verzoeken aangegeven, dat de beoordeling of de integriteit van de burgemeester in het geding is, in eerste instantie aan de gemeenteraad is. Voorts heeft de CdK klager doen weten, dat indien er na de op 11 april 2017 geagendeerde besloten raadsvergadering sprake mocht zijn van een integriteitsbezwaar betreffende de burgemeester, hij ervan uitging dat het Presidium hem om een gesprek zou verzoeken en dat hij in dat geval het Presidium graag zou ontvangen. Klager heeft zijn teleurstelling hierover per e-mail van 11 april 2017 kenbaar gemaakt en gemeld dat hij het verder op zijn beloop zou laten.

Op 26 september 2017 hebben drie van de vier wethouders van het college van Burgemeester en Wethouders van Brunssum hun functie neergelegd. De meerderheid van de Raad die een nieuwe coalitie ging vormen, werd sindsdien gevormd door de partijen: BBB-lijst Palmen, BCD, Lijst Borger en PAK met tezamen 11 zetels. De minderheid bestaande uit de partijen CDA, PvdA, SP en VVD telde tezamen 10 zetels.

Naar aanleiding van de ontstane situatie heeft de CdK alle fractievoorzitters uitgenodigd voor een overleg op 2 oktober 2018. Aanwezig zijdens de Gemeenteraad van Brunssum waren de fractievoorzitters: de heer Broers (PvdA), de heer Dautzenberg (Lijst Borger), de heer Van Dijk (VVD), de heer L'Espoir (PAK), de heer Gerards (BCD), de heer Gordijn (CDA), mevrouw Coenen (SP) en de heer Palmen (BBB Lijst Palmen), de plaatsvervangend voorzitter van de Gemeenteraad 10.2.e. en raadsgriffier de heer Peeters. Zijdens de Provincie Limburg waren aanwezig de CdK, Kabinetschef de heer 10.2.e. en senior-adviseur de heer 10.2.e.

Tijdens het overleg van maandag 2 oktober 2017 hebben de fractievoorzitters van de nieuwe coalitie aangegeven nieuwe wethouders te zullen voordragen en hun benoeming volgens het 'Reglement van orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van de gemeenteraad van Brunssum 2017' (artikel 6, zevende lid) in procedure te zullen brengen. Dit laatste houdt in dat de burgemeester opdracht geeft voor een integriteitstoets voorafgaand aan de benoeming van een wethouder en dat geen benoeming plaatsvindt, voordat de uitslag daarvan bij de burgemeester bekend is. Indien de uitkomst van de toets daartoe aanleiding geeft, is het aan de burgemeester daarover de Gemeenteraad te informeren. Dinsdag 10 oktober 2017 werden door de Gemeenteraad met gebruikmaking van artikel 54 van genoemd Reglement van orde, in afwijking van artikel 6 van dit Reglement, zonder dat de uitkomst van de integriteitstoets voorhanden was, twee nieuwe wethouders benoemd, onder wie klager. De burgemeester kon tijdens vergadering waarin de benoeming van beide wethouders plaats vond, wegens ziekte niet aanwezig zijn. De CdK heeft op 11 oktober 2017 per brief de Gemeenteraad gemeld dat hij door deze gang van zaken onaangenaam verrast was.

Op basis van de reacties van de oppositie en de coalitie op zijn schrijven van 11 oktober 2017, heeft de CdK geconcludeerd dat sprake was van ernstige verdeeldheid in de raad. De uitkomst van het door het bureau Governance & Integrity ('G&I') verrichte onderzoek kwam op dinsdag 14 november 2017 beschikbaar. De burgemeester heeft de CdK daags tevoren mondeling op de hoogte gebracht van de belangrijkste conclusie, te weten dat de benoeming van klager voor wat betreft diens integriteit 'risicovol' zou zijn. De CdK heeft destijds geen inzage in het rapport van G&I verlangd of gekregen.

Voorafgaande aan de raadsvergadering van 29 november 2017, waarin de uitkomst van de integriteitstoets zou worden besproken heeft de CdK de fractievoorzitters nog eens herinnerd aan hun brief van 16 oktober 2017 waarin is aangegeven *"dat de raad eventuele adviezen van het ingehuurd bureau serieus neemt en deze op hun merites zal beoordelen"*. Dit laatste zou, indien noodzakelijk, volgens de fracties BBB Lijst Palmen, PAK en Lijst Borger, in samenspraak met de burgemeester geschieden. Op maandag 4 december 2017 heeft de CdK de fractievoorzitters nadrukkelijk gevraagd hun verantwoordelijkheid te nemen en het genomen benoemingsbesluit te heroverwegen in het licht van de uitkomst van de integriteitstoets.

Op 30 november 2017 is naar aanleiding van berichtgeving in de regionale pers door Nieuwsuur aan deze problematiek aandacht besteed. Daarin is ook de CdK geïnterviewd. Omdat een deel van de klachten betrekking heeft op uitspraken die in dit interview zijn gedaan voegt de Klachtencommissie de tekst daarvan bij (zie bijlage). De CdK heeft uitspraken van dezelfde generieke strekking ook in andere interviews gebezigd.

Wettelijke taak van de CdK met betrekking tot integriteit

De Provinciewet kent twee artikelen waarin taken van de CdK met betrekking tot integriteit worden geregeld. Dit betreft artikel 175, dat ziet op zijn rol met betrekking tot integriteit in de provincie zelf, en artikel 182, eerste lid aanhef en sub c. dat hem belast met het adviseren en bemiddelen bij verstoorde bestuurlijke verhoudingen in een gemeente en wanneer de bestuurlijke integriteit van een gemeente in het geding is. Dit laatste artikel is van toepassing omdat de ingediende klachten betrekking hebben op het handelen of nalaten van de CdK met betrekking tot de gemeente Brunssum.

Dit artikel biedt een wettelijke basis voor een taak, die de CdK in de praktijk ook voordien reeds had. Codificatie werd nodig geacht, omdat de CdK voorheen te zeer afhankelijk was van de medewerking van gemeenten.

De taak van de CdK om te adviseren en te bemiddelen bij verstoorde bestuurlijke verhoudingen en wanneer de bestuurlijke integriteit van een gemeente in het geding is, is nader geregeld in de Ambtsinstructie commissaris van de Koning van 1 februari 2016 ('de Ambtsinstructie').

Op grond van artikel 7b Ambtsinstructie informeert de CdK de Minister van Binnenlandse Zaken ('de Minister') bij verstoorde bestuurlijke verhoudingen in een gemeente en wanneer de bestuurlijke integriteit van een gemeente in het geding is. Daarnaast informeert de CdK de Minister over de maatregelen die hij ter zake neemt.

In de Nota van Toelichting (bij het Besluit van 12 november 2012, houdende de wijziging van de Ambtsinstructie commissaris van de Koning in verband met een uitbreiding van het aantal rijkstaken, Stb. 2015, 427), is opgenomen dat de verplichting om de Minister te informeren is ingegeven vanuit de gedachte dat de CdK hierbij handelt onder ministeriele verantwoordelijkheid:

"Met betrekking tot de taak om te adviseren en te bemiddelen bij verstoorde bestuurlijke verhoudingen in een gemeente en wanneer de bestuurlijke integriteit van een gemeente in het geding is, wordt bepaald dat de commissaris de minister in de laatstgenoemde gevallen informeert en daarbij vermeldt welke maatregelen hij neemt (artikel 7b). Het gaat hier uitsluitend om de situaties die zich zodanig ontwikkelen dat de commissaris tot het oordeel komt dat hij zich daar actief mee moet bemoeien. Dit sluit aan bij de reeds bestaande praktijk, waarin de commissaris de minister actief informeert indien in een gemeente sprake is van dusdanige bestuurlijke problemen dan wel integriteitsteksties dat het bestuurlijk-democratisch functioneren van zo'n gemeente in het geding dreigt te komen. Aangezien de commissaris met zijn bemoeienis treedt in de lokale politiek-bestuurlijke verhoudingen en dit doet onder ministeriële verantwoordelijkheid, is het zaak dat minister daarvan op de hoogte is."

Op basis van dit wettelijk kader en de bedoeling van de wetgever, zoals blijkt uit de wetgeschiedenis, heeft de Adviescommissie beoordeeld of, en zo ja in hoeverre de CdK in strijd met zijn bevoegdheden heeft gehandeld. In het navolgende wordt dit per klachtonderdeel behandeld. Zowel met betrekking tot de eerste (zie hieronder sub 1), als tot de tweede klacht (zie hieronder sub 2), stelt de commissie, vast dat een CdK op basis van de Provinciewet, de ambtsinstructie, alsmede de toelichting daarop, een ruim omschreven bevoegdheid heeft om op te treden. De commissie is van oordeel dat de CdK van deze bevoegdheid in de onderhavige gevallen geen kennelijk onredelijk of willekeurig gebruik heeft gemaakt.

Omschrijving van de klachten

De klachten richten zich primair (1) op het niet dan wel niet behoorlijk gehoor geven aan de wettelijke bevoegdheid en taak ingevolge artikel 182 van de Provinciewet. In dat kader verwijt klager de CdK dat hij niet heeft ingegrepen ondanks de opvatting van klager dat de integriteit van de burgemeester reeds vanaf januari 2015 in het geding was en de bestuurlijke verhoudingen verstoord waren, alsmede dat de CdK persoonlijke gesprekken met klager daarover sinds met name april 2017 heeft afgehouden.

Daarnaast (2) heeft de CdK volgens klager handelingen verricht en uitspraken gedaan om te voorkomen dat klager een functie als wethouder zou kunnen uitoefenen. Volgens klager heeft de CdK de burgemeester vriendendiensten bewezen door onder andere de integriteitskwestie ten voordele van de burgemeester en ten nadele van klager te draaien. Hierdoor is klager in de media afgeschilderd als een niet integere bestuurder.

Ten slotte (3) verwijt klager de CdK dat hij de Minister onvolledig en onjuist heeft geïnformeerd.

Tijdens de hoorzitting heeft de Klachtencommissie bovenstaande kernachtige weergave van de klachten aan klager en zijn verlegwoordigers alsook aan de CdK voorgehouden en gevraagd of deze zich hierin konden vinden. Toen dit zo bleek te zijn, heeft de voorzitter aan de hand van deze drieling de verschillende standpunten laten toelichten.

Hoorzitting klachtencommissie

Op 23 maart 2018 heeft een hoorzitting plaatsgevonden. Van deze hoorzitting zijn verslagen gemaakt. Deze zijn als bijlagen bij dit advies gevoegd. Tijdens de hoorzitting heeft de Klachtencommissie uitgelegd waarom zij klager en beklaagde afzonderlijk van elkaar in de gelegenheid heeft gesteld om hun standpunten over de klachten toe te lichten. De commissie beoogde daarmee klager en beklaagde ruimschoots de mogelijkheid te geven om hun standpunten in alle openheid, zonder onderlinge beïnvloeding, toe te lichten. Het horen van klager en beklaagde nam respectievelijk twee uur en anderhalf uur in beslag.

Bevindingen Klachtencommissie

Klachtonderdeel 1

De Klachtencommissie is van oordeel dat er voor de CdK tot eind september 2017 geen noodzaak bestond om gebruik te maken van zijn bevoegdheden ex artikel 182 Provinciewet, juncto artikel 7b Ambtsinstructie. Tot dat moment was het aan wethouders, raadsleden, andere organen van het gemeentebestuur en ambtenaren om zelf verantwoordelijkheid te nemen voor het waarborgen van het naleven van de regels betreffende de integriteit in de eigen gemeente. Het is volgens de commissie dan ook terecht, dat de CdK heeft aangegeven niet met een individueel raadslid over vermeende integriteitsproblematiek te willen spreken, maar wel desgewenst met het Raadspresidium of met alle fractievoorzitters. Dit is zijdens de CdK aan klager met zoveel woorden bericht per e-mail van 11 april 2017. Klager heeft daarop teleurgesteld, doch berustend gereageerd, blijkens zijn e-mail van 11 april 2017. De CdK heeft nadien geen signalen van of namens de gemeenteraad ter zake van onbehoorlijk functioneren van de burgemeester ontvangen.

Eind september 2017, na het opstappen van drie van de vier wethouders uit het college van Brunssum, zag de CdK wel aanleiding om zich actief te laten informeren. De Klachtencommissie meent dat dit, in het licht van het hierboven genoemde wettelijke kader, binnen zijn taak viel. Tijdens een door de CdK belegde bijeenkomst met de fractievoorzitters op 2 oktober 2017, heeft hij met hen de ontstane bestuurlijke situatie besproken. In deze bijeenkomst werd ook vertrouwen in de burgemeester uitgesproken.

Klachtonderdeel 2

Ook het optreden van de CdK voor en na de raadsvergaderingen in Brunssum waarin over de benoeming van wethouders en het uitgebrachte integriteitsadvies werd gesproken, valt naar het oordeel van de commissie binnen zijn, zoals eerder aangegeven ruime, wettelijke bevoegdheid en taak. Tijdens de hoorzitting heeft klager, ter adstruatie van dit onderdeel van zijn klachten, de aandacht van de commissie met name gevestigd op het interview dat op 30 november 2017 door Nieuwsuur is gehouden met de CdK. Klager verwijt de CdK, dat deze hem daarin, op basis van hetgeen de CdK over de uitkomst van de toetsing van de integriteit van klager in de regionale krant had gelezen, landelijk aan de 'spreekwoordelijke schandpaal' heeft genageld. De Klachtencommissie heeft de tekst van dit interview met Nieuwsuur woordelijk op papier laten zetten (zie bijlage). Daaruit blijkt, dat het doel van de bijdrage van de CdK aan de uitzending was, om aandacht te vragen voor het feit dat het bestaande bestuurlijke instrumentarium om maatregelen te nemen volgens hem tekortschiet, wanneer de uitkomst van een integriteitstoets negatief is en het eerstverantwoordelijke orgaan, de gemeenteraad, zijn verantwoordelijkheid niet neemt. Ter hoorzitting heeft de CdK aangegeven dat het in zekere zin toevallig was dat klager het middelpunt van de publieke aandacht werd. Als zich elders een soortgelijke integriteitsproblematiek had voorgedaan, had de CdK zich ook over het naar zijn mening tekortschietende instrumentarium geuit.

Tijdens de hoorzitting heeft de commissie de CdK gevraagd waarom hij in het Nieuwsuur interview nadrukkelijk aangeeft dat hij zich op berichten in de kranten baseerde. Dit was volgens de CdK primair omdat krantenberichten de aanleiding vormden tot het interview van Nieuwsuur. Bovendien beschikte hij niet over het rapport van G&I, maar was hij mondeling in vertrouwen door de burgemeester van de belangrijkste conclusies op de hoogte gebracht. Om dit vertrouwen niet te schenden, heeft hij nadrukkelijk de informatie uit de kranten als bron genoemd.

De commissie begrijpt dat klager een en ander anders heeft kunnen ervaren, maar constateert ook dat niet de CdK de gesignaleerde integriteitsproblematiek heeft bekendgemaakt. Dit is door anderen op basis van het met betrekking tot klager uitgebrachte rapport geschied, waarna de media hieraan om voor de hand liggende redenen ruime aandacht hebben geschonken. De commissie betwijfelt dan ook of de CdK, zoals klager tijdens de hoorzitting betoogde, het door deze en soortgelijke berichtgeving opgeroepen beeld van klager, in zijn interview had kunnen nuanceren.

De commissie heeft overigens geen enkele aanwijzing gevonden die steun geeft aan de stelling van klager dat de CdK erop uit was de burgemeester vriendendiensten te bewijzen. Uiteraard heeft de CdK de burgemeester gesteund, want hij had geen signalen tijdens het primair voor de beoordeling van het functioneren van de burgemeester aangewezen orgaan, namelijk de gemeenteraad, dat deze geen steun meer zou verdienen. Het tegendeel was, zoals hierboven vermeld, het geval.

Klachtonderdeel 3

Van de stelling van klager dat de CdK de Minister onvolledig en onjuist heeft geïnformeerd, heeft de CdK tijdens de hoorzitting met klem afstand genomen. De CdK heeft aangegeven dat hij de Minister steeds, zoals hij behoorde te doen, op de hoogte heeft gehouden van de ontwikkelingen in Brunssum. Klager heeft aangegeven dit niet te kunnen verifiëren doordat hij geen inzage heeft in de vertrouwelijke ambtsberichten van de CdK aan de Minister. De commissie is van oordeel dat klager mitsdien geen enkele objectieve grond aanvoert om de informatievoorziening van de CdK aan de Minister te wantrouwen.

Advies Klachtencommissie

Op basis van het bovenstaande adviseert de Klachtencommissie de door de heer mr. J.M.H. Palmen ingebrachte klachten ongegrond te verklaren.

Tot slot hecht de commissie eraan jegens klager en beklaagde haar waardering uit te spreken voor de openhartige wijze waarop zij hun zienswijzen aan de commissie hebben kenbaar gemaakt.

Aldus vastgesteld op 3 april 2018 door de Klachtencommissie Commissaris van de Koning in de provincie Limburg, de heer mr. 10.2.e. (lid) 10.2.e. (voorzitter), de heer 10.2.e. (lid) en de heer 10.2.e. (lid)

Ondertekening:

10.2.e.

Woordelijke transcriptie uitzending Nieuwsuur d.d. 30-11-2017

<https://nos.nl/nieuwsuur/artikel/2205290-benoeming-omstreden-wethouder-zet-limburgse-brunssum-op-stelten.html> v.a. 3:28

Twan Huys (TH): Kort voor deze uitzending sprak ik met Theo Bovens, de gouverneur van Limburg, en ik vroeg hem wat hij vindt van het besluit van de Raad van Brunssum om de omstreden wethouder *Palmen* te handhaven.

Theo Bovens (TB): Ik vind het eigenlijk niet kunnen in Nederland dat Brunssum de enige en de eerste gemeente is in dit land, of de gemeenteraad, die een integriteitsadvies naast zich neerlegt. Want dat betekent in feite dat alles wat wij in Nederland aan het doen zijn rond integriteit, met toetsen van wethouders, met allerlei cursussen gedragscodes enzovoort, dat dat ten langen leste aan het einde van de rit kan betekenen dat een gemeenteraad daar vanaf stapt en dat naast zich neerlegt en dat vind ik eigenlijk niet kunnen. Dat is een beetje het ondergraven van integriteitsbeleid.

TH: Wat is precies uw bezwaar tegen zijn post en zijn positie als wethouder?

TB: Ja, wat ik uit de krant heb gelezen als het over het rapport gaat, dan is de persoon zelf een integriteitsrisico, een hoog integriteitsrisico, om hem tot wethouder te verklaren en dan komen er een aantal passages over belangenverstrengeling en over gedrag, maar de conclusie is volstrekt helder in dat rapport: de benoeming is een hoog integriteitsrisico. Normaal staan in dit soort rapporten zaken hoe je dat kunt mitigeren, hoe je dat kunt aanpassen, door bijvoorbeeld een wethouder op een bepaalde positie een portefeuille te geven die wat minder risico is, of bepaalde belangen op afstand te zetten, of uit een bepaald verenigingsverband te stappen, en hier stond klip en klaar, zoals ik dat ten minste in de krant heb kunnen zien, klip en klaar dat de persoon zelf het integriteitsrisico vormt en dat is een vrij zware beschuldiging.

TH: Hij heeft dus, de wethouder, een conflict met de gemeente over een stuk grond waar die nu zelf over gaat als wethouder en daarnaast noemt hij burgemeester Winants, vergelijkt hij met Erdoğan en hij zegt over een raadslid dat hij een varkenskop heeft. Mag hij dat zeggen eigenlijk?

TB: Nee, dat mag je niet zeggen. Kijk, in de raad mag je heel veel zeggen overigens. Het is sowieso denk ik niet fatsoenlijk, maar je mag je ook onfatsoenlijk gedragen in een gemeenteraadssituatie, maar daar buiten zeker niet en daar heeft ook een veroordeling op gevolgd, op dat laatste feit. Maar kijk, ik vind het belangrijkste vind ik dat als een onderzoeksbureau een toets doet naar de integriteit van een wethouderskandidaat en die komt met een conclusie, dan kun je die conclusie niet zomaar naast je neergeleggen. Dat is eigenlijk, ik zou bijna zeggen misschien wel het failliet van het Nederlands integriteitsbeleid.

TH: Maar kunt u dan niet ingrijpen als gouverneur in deze situatie?

TB: Nee, wij hebben als zowel de burgemeester als de gouverneur of de commissaris van de koning eigenlijk geen instrumenten in dat laatste stukje van het integriteitsbeleid om, als daar conclusies zijn die eigenlijk ervoor zouden zorgen dat mensen consequenties moeten trekken, om dan ook te zorgen dat die consequenties worden getrokken. Die bevoegdheden hebben wij niet. Het is ook zo dat het een groot goed is in Nederland dat iedereen gekozen kan worden, ook mensen die, bij wijze van spreken, iets onfatsoenlijks of een veroordeling achter de broek hebben, dat kan. Maar als je mensen naar het niveau van een college van burgemeester en wethouders of gedeputeerde staten wilt promoveren, dan vind ik dat je wel iets zwaardere middelen zou mogen hebben.

TH: Ja, dus een niet-integere wethouder zit nu op die post. Wie kan daar wel iets aan doen?

TB: Nou ik heb met de minister van Binnenlandse Zaken, de nieuwe minister, gesproken, samen met de commissarissen van de koning van de andere provincies en haar gevraagd om een maatregel te nemen die die kop op dat integriteitsbeleid kunnen zetten en die ons als commissarissen en de burgemeesters de middelen in handen geven om, als rapporten zo negatief zijn, om dan handelend op te treden.

TH: Theo Bovens, gouverneur van Limburg, dank u wel voor uw commentaar. We hebben natuurlijk de minister van Binnenlandse Zaken, Ollongren, ook gevraagd om commentaar, maar die wil niet op de situatie reageren in Brunssum.

Verslag

Zakelijke weergave van het verhandelde tijdens de hoorzitting van 23 maart 2018 van 11.00 tot 13.00 uur in het Gouvernement aan de Maas, Limburglaan 10 te Maastricht.

Betreft:

Het klaagschrift van de heer mr. J.M.H. Palmen, gedateerd 28 december 2017 (aangevuld bij brief van 13 januari 2018) inzake het handelen van de Commissaris van de Koning in de provincie Limburg

Aanwezig:

Namens klager:

De heer mr. 10.2.e.

De heer mr. J.M.H. Palmen, klager

De heer mr. R. 10.2.e.

Adviescommissie klachten Provincie Limburg:

10.2.e. voorzitter

10.2.e. Hoof, lid

De heer prof. mr. 10.2.e. lid

Secretariaat / verslaglegging:

De heer mr. 10.2.e. en mevrouw 10.2.e.

De voorzitter opent de hoorzitting om 11.00 uur en stelt aan de orde de behandeling van bovenvermeld klaagschrift.

De voorzitter heet de aanwezigen welkom, stelt de commissieleden voor, geeft aan wat de taak van de Klachtencommissie is en licht de procedure toe.

Naar aanleiding daarvan vraagt de heer 10.2.e. - die meedeelt namens klager het woord te zullen voeren, hetgeen klager bevestigt -, waarom de Klachtenfunctionaris van de Provincie Limburg niet door de CdK is ingeschakeld. De voorzitter antwoordt dat de CdK gelet op het buitengewone karakter van onderhavige klacht, heeft besloten een commissie te belasten met de behandeling van en de advisering over onderhavige klachten. Het besluit is door de CdK op 8 februari 2018 genomen en schriftelijk aan de klager medegedeeld. In aansluiting daarop heeft de CdK op 16 maart 2018 besloten om de Klachtencommissie Commissaris van de Koning in de provincie Limburg samen te stellen uit twee voormalige bewindslieden en een hoogleraar die geen deel uitmaken van en niet werkzaam zijn onder verantwoordelijkheid van een van de bestuursorganen van de Provincie Limburg.

De heer 10.2.e. vraagt om hem het benoemingsbesluit van de Klachtencommissie te doen toekomen en geeft aan dat hij zich aan de hand van het verloop van de hoorzitting een oordeel zal vormen over de onafhankelijkheid van de commissie.

Verder geeft de heer 10.2.e. aan dat er blijkbaar niet gezamenlijk wordt gehoord, hetgeen hij betreurt omdat hem daarmee een reactie wordt onthouden van de beklagde. Hij vindt dit ongebruikelijk en weinig productief. De voorzitter deelt mede dat dit een bewuste keuze is geweest aangezien hoofddoel van de commissie is om klager en beklagde ruimschoots de mogelijkheid te geven om hun standpunten in alle openheid, zonder onderlinge beïnvloeding, toe te lichten. De inbreng van de beklagde zal uit het verslag blijken.

Klager geeft aan dat hij welbewust de publiciteit niet heeft gezocht over onderhavige klacht en ook geen behoefte heeft aan verdere escalatie via de media.

De voorzitter houdt vervolgens de volgende kernachtige weergave van de klachten aan klager en zijn vertegenwoordigers voor en polst of hierover consensus bestaat.

De klachten richten zich primair (1) op het niet dan wel niet behoorlijk gehoor geven aan de wettelijke bevoegdheid en taak ingevolge de Provinciewet (artikelen 175 en 182) ter voorkoming van en/of optreden bij gemeentelijke integriteitskwesties. In dat kader verwijt klager de CdK dat hij niet heeft ingegrepen ondanks de opvatting van klager dat de integriteit van de burgemeester reeds vanaf januari 2015 in het geding was en de bestuurlijke verhoudingen verstoord waren, alsmede dat hij door klager daarover sinds met name april 2017 met hem aangevraagde gesprekken uitdrukkelijk heeft afgehouden.

Daarnaast (2) heeft de CdK volgens klager handelingen verricht en uitspraken gedaan om te voorkomen dat klager een functie als wethouder zou kunnen uitoefenen. Volgens klager heeft de CdK de burgemeester vriendendiensten bewezen door onder andere de integriteitskwestie ten voordele van de burgemeester en ten nadele van klager te draaien. Hierdoor is klager in de media afgeschilderd als een niet integere bestuurder.

Ten slotte (3) verwijt klager de CdK dat hij de Minister van Binnenlandse Zaken onvolledig en onjuist heeft geïnformeerd.

Dit zo zijnde geeft de voorzitter desgevraagd het woord aan de heer 10.2.e. die bevestigt dat hij namens de heer J.M.H. Palmen het woord zal voeren. Hij licht zijn pleitnotitie toe. Deze pleitnotitie is bij het verslag gevoegd (zie bijlage).

De voorzitter haalt de mailwisseling van 11 april 2017 aan. Hierin is namens de CdK medegedeeld dat mocht er na de besloten raadsvergadering sprake zijn van een integriteitsklacht jegens de burgemeester, de CdK open stond voor een gesprek met het Presidium. Hij vraagt of er een signaal naar de CdK is uitgegaan nadat de raadsvergadering is gehouden. Klager deelt mede dat de raadsvergadering niet is doorgegaan, maar is omgezet in een vergadering van de raadscommissie ABA. Daartegen is door zijn fractie een motie ingediend. Dat resulteerde in een grote chaos. De heer 10.2.e. voegt hier aan toe, dat de reactie van de CdK impliceert dat hij alleen oor heeft voor de meerderheid, terwijl het juist zijn taak is om ook de rechten van minderheden te respecteren.

De heer 10.2.e. vraagt om een concrete toelichting ten aanzien van integriteitsverwijten aan het adres van de burgemeester. Klager deelt mede dat het hem ging om het structureel onjuist informeren van de raad door de burgemeester, bijvoorbeeld over zijn huisvesting, zijn reis naar een vluchtelingenkamp en het niet bijeen roepen van een raadsvergadering.

De voorzitter vraagt hoe de commissie het bericht van 11 april 2017 waarin klager aangeeft dat hij het hierbij laat, moet duiden. Klager reageert dat hij zich als raadsoudste herhaaldelijk niet gehoord voelde en dat hij verder geen mogelijkheden meer zag. Op de vraag van de heer 10.2.e. waarom klager geen steun heeft gezocht bij zijn mederaadsleden, antwoordt klager dat hij de burgemeester niet verder wilde beschadigen.

De voorzitter komt bij het tweede deel van de klacht: het handelen van beklagde ten tijde van de bestuurlijke crisis in het najaar 2017. Hij vraagt of het concrete verwijt is dat beklagde zich daarmee heeft bemoeid.

De heer 10.2.e. zegt dat beklagde zich terecht heeft bemoeid met de bestuurlijke crisis en dat dit zelfs zijn plicht is als rijksorgaan. Op de concrete invulling heeft hij wel kritiek, omdat hij zich heeft bemoeid met de benoeming van de wethouders. Daarover ging beklagde niet.

Op de vraag van de heer 10.2.e. of beklagde nog bevoegdheden heeft als de raad heeft beslist, antwoordt klager dat de CdK als ultimum remedium de minister kan vragen op te treden en daarnaast de informele weg kan bewandelen. Dit zijn in zijn ogen redelijke instrumenten. Het verwijt is vooral dat beklagde zich niet zo openlijk had behoren uit te laten over de benoeming en daarin een eigen norm introduceerde. Bovenal had hij moeten zorgen dat hij over de juiste informatie beschikte, door ook naar klager te luisteren. Klager geeft aan dat beklagde in het interview van Nieuwsuur op 30 november 2017 reageert op het rapport van G&I en toen al een vooroordeel had over zijn persoon. Klager voelde zich landelijk publiekelijk aan de schandpaal genageld. Volgens klager moet er een vooroverleg zijn geweest met G&I. Zij beschikten over vertrouwelijke informatie die G&I alleen van de burgemeester had kunnen krijgen, aldus klager.

De voorzitter geeft aan dat beklagde is opgetreden, omdat er niet conform het Reglement van Orde is gehandeld. Klager antwoordt dat de bepaling over de integriteitstoets vanaf 2012 in het Reglement van orde is opgenomen en nog nooit is gebruikt. Feitelijk hoort deze bepaling volgens hem ook niet thuis in een reglement. Hier is destijds ook tegen gestemd door zijn partij, aldus klager.

Klager deelt mede dat het voornemen tot benoeming van de twee wethouders kenbaar was. Met de burgemeester is een gesprek geweest op 2 oktober 2017 en toen is er ook contact geweest met beklagde. Op 3 oktober 2017 was er een extra raadsvergadering. Beklagde had geadviseerd om wethouders van buiten de raad te benoemen. Klager en ook andere fracties vonden dit gelet op de problematiek en de korte tijd tot aan de verkiezingen, alsmede bekendheid met de plaatselijke situatie geen vereiste. Vervolgens heeft de burgemeester verzocht om de uitkomst van het integriteitsonderzoek af te wachten. In eerste instantie is dit ook gebeurd, echter toen de uitkomst op zich liet wachten, is gebruik gemaakt van de afwijkingsmogelijkheid die het Reglement van Orde biedt. Op dat moment beschikte klager reeds over een VOG (Verklaring omtrent Gedrag).

De heer 10.2.e. vraagt naar de urgentie. Waarom heeft de raad besloten om het integriteitsonderzoek niet af te wachten en op 10 oktober 2017 over te gaan tot benoeming. Klager antwoordt dat er naast de burgemeester nog maar 0,8 fte wethouder was. Dat is onvoldoende en dat betekent dat de burgemeester alleen bevoegd was, die bovendien onbetrouwbaar was. De afronding van het onderzoek zou volgens de burgemeester nog minimaal een maand duren en daarop kon de besluitvorming rondom een aantal dossiers niet wachten. Dit betrof onder anderen het dossier Nature Wonder World, de aanbestedingen van het Centrumplan, de sluiting van het Romboutscollege, de begroting en de problematiek op het terrein van het sociaal domein. Bovendien was er sprake van een grote chaos, waarin geen of geen verkeerde besluiten zouden moeten worden genomen. Er moest dus ingegrepen worden.

De voorzitter vraagt of er sprake was van overrompeling van de overige fracties. Dit suggereert namelijk de brief van 16 oktober 2017. Klager antwoordt dat de overige fracties wel op de hoogte waren, maar dat dit politiek wordt gespeeld. Op de vraag of de andere partijen wisten dat klager op 10 oktober 2017 zou komen met de wethouders en wie dat waren, deelt klager mede dat de burgemeester en ook verder iedereen op de hoogte was, behalve de pers.

Vervolgens komt de voorzitter bij het derde en laatste punt van de klacht. Hij geeft aan dat klager niet hard maakt dat hij door beklagde zwart is gemaakt bij de Minister.

Klager geeft aan dat de inhoud van het ambtsbericht hem niet bekend is, maar dat hij verder ook niet weet waar de Minister de informatie dan vandaan zou hebben.

Op de vraag of klager bekend is met rapport van G&I deelt klager mede dat de burgemeester dit vertrouwelijk aan de raad heeft verstrekt. De heer 10.2.e. deelt mede dat hij voornemens was om in kort geding verstrekking van het rapport van G&I te eisen, maar daarmee heeft gewacht toen er een second opinion door Korsten en Elzinga is uitgevoerd. Er werd gehoopt dat het dan naar boven zou komen. Beklaagde heeft in ieder geval andere taal gebruikt dan in het rapport wordt vermeld. Korsten en Elzinga kwalificeren het rapport als "brandhout", aldus de heer 10.2.e.

De heer 10.2.e. geeft aan dat ook Korsten en Elzinga in hun rapport aangeven dat aan de heer Palmen risico's van integriteit kleven. De heer 10.2.e. antwoordt dat dit logisch is, gegeven de storm van negatieve publiciteit rondom de persoon van beklagde. Tegen die beeldvorming valt niets te doen en die kleeft aan het beeld van de heer J.M.H. Palmen. Zelfs onderminning wordt in verband gebracht met de integriteit van de heer J.M.H. Palmen. Terwijl het in wezen slechts gaat om een grondkwestie, een zoon die als advocaat optreedt, een broer die tegen gemeenten optreedt in het kader van ruimtelijke ordening en een column. Het is het beeld, dat kleeft aan de heer J.M.H. Palmen.

De 10.2.e. vraagt of er van de kant van klager hiervoor ook begrip is. De heer 10.2.e. geeft aan dat een aantal belangrijke stukken niet aan Korsten en Elzinga is verstrekt en hierover heeft Korsten tegenover hem geklaagd, aldus de heer 10.2.e. Het gaat dan vooral om de bekendheid van de grondverkoop. Die informatie is Korsten en Elzinga bewust onthouden door de burgemeester.

De heer 10.2.e. merkt ten slotte op dat de keuze om de beklagde apart te horen niet juist is en dat hij het prettig had gevonden om de reactie van beklagde te zien en horen. De voorzitter reageert hierop door aan te geven dat er nu in alle rust is gehoord en er geen onderlinge beïnvloeding heeft plaats gevonden..

De voorzitter deelt tot slot mede dat de commissie voldoende is geïnformeerd en dat zij zich - na het horen van de beklagde - achter gesloten deuren zal beraden over het uit te brengen advies aan de CdK.

De voorzitter sluit het eerste deel van de hoorzitting om 13.00 uur.

Story-line klachtbehandeling

Van toepassing wettelijk kader:

Titel 9.1 en Afdeling 9.1.1; 9.1.2 en 9.1.3 van de Awb en het reglement Bezwaren en klachten provincie Limburg (provinciaal blad van Limburg, 2006, 7) zoals gecorrigeerd bij het Wijzigingsbesluit Reglement bezwaren en klachten provincie Limburg van 7 februari 2017; de gedragscode bestuurlijke integriteit leden van Provinciale Staten Limburg 2017 die ingevolge deel II onder 1.1. ook van toepassing is op beklagde en de bij de gedragscode behorende toelichting en moresprudentie.

Bij de ontvangstbevestiging van de klacht en de uitnodiging voor deze hoorzitting is aangegeven dat een onafhankelijke commissie de klacht zal behandelen.

In de regels zoals genoemd kom ik geen onafhankelijke commissie tegen; alleen een klachtenbehandelaar zoals omschreven in artikel 8 van het klachtreglement. De vrijheid die de wet (artikel 9:14, tweede lid Awb) het bestuursorgaan geeft is daarmee ingevuld. Voor het naast elkaar bestaan van een klachtenbehandelaar en een commissie is naar mijn oordeel geen ruimte. Gaarne uitleg/toelichting/ basis voor commissie en onafhankelijkheid. Tevens gaarne aangeven waarom de behandeling niet openbaar is nu de klacht betrekking heeft op openbare uitingen.

1. Het gaat over de klacht met betrekking tot de gedragingen van beklagde in de media jegens klager in verband met zijn benoeming door de gemeenteraad van Brunssum tot wethouder. Het betreft het optreden van beklagde in zijn functie van commissaris van de Koning en in zijn hoedanigheid als Rijksorgaan en de weigering om op herhaald verzoek in gesprek te gaan met klager over het functioneren van de voormalige burgemeester Winants van de gemeente Brunssum.

1

Wat vooraf ging

2. Uit de bij het aanvullende klachtschrijven gevoegde stukken blijkt dat klager reeds vanaf april 2017 -dus ver voor dat de bestuurlijke situatie over de benoeming van klager tot wethouder in Brunssum in de schijnwerpers van de media kwam- pogingen heeft gedaan om met beklagde in gesprek te komen. Dat is er niet van gekomen en vanwege beklagde is het standpunt ingenomen dat "hij voldoende bekend is met de politiek-bestuurlijke en ook juridische situatie van de gemeente Brunssum" (bijlage 3a bij de aanvullende klachtbrief van 13 januari 2018)

Ook is er geen reden om de integriteit van burgemeester Winants in twijfel te trekken. Dat was april 2017.

In september 2017 wordt opnieuw voor een gesprek gevraagd; ook dat verzoek leidde niet tot resultaat.

Toen de wethouders van de gevormde coalitie opstapte omdat een besluit van een raadsmeerderheid hen niet beviel, ontstond de situatie dat er moest worden gezorgd voor continuïteit in het dagelijkse bestuur van de gemeente.

Hoe dat overleg met beklagde is gelopen heeft u kunnen lezen in de overgelegde stukken.

Wat ik duidelijk wil maken en dat wordt geïllustreerd door de stukken waar ik naar verwijs is, dat de beklagde er wel bewust voor heeft gekozen om zijn informatievoorziening om tot een standpunt te komen zoals hij heeft ingenomen richting klagers benoeming tot wethouder te weten "het is een keer afgelopen; rode kaart" "opstappen", niet is gebaseerd

op het principe van zorgvuldigheid dat in de gedragscode als leidende waarde als volgt is verwoord

"het handelen van leden van Provinciale Staten is zodanig dat alle organisaties en burgers op gelijke wijze en met respect worden bejegend en dat belangen van alle partijen op nauwgezette wijze worden afgewogen"

Als bij herhaling wordt verzocht om overleg met betrekking tot een tot de wettelijke taak van beklaagde behorend onderwerp te weten artikel 182, eerste lid aanhef en onder c van de Provinciewet dat luidt

"het adviseren en bemiddelen bij verstoorde bestuurlijke verhoudingen in een gemeente en wanneer de bestuurlijke integriteit van een gemeente aan de orde is",

Wordt volstaan met een mededeling "ik weet genoeg", is een als onvoldoende aan te merken taakuitoefening waarbij een algemeen geldend en aanvaard beginsel van hoor en wederhoor, wordt geschonden.

De weigering om in gesprek te gaan om duidelijkheid te verkrijgen over het gestelde in het verzoek om overleg dat een burgemeester de wet niet respecteert, is dan ook onbehoorlijk. Hetzelfde geldt voor de impliciete conclusie die daaruit wordt getrokken dat er geen sprake kan zijn van een fout van een burgemeester of van een foute burgemeester.

2

3. De gedragingen.

Beklaagde heeft door zijn mededelingen in de media (het zijn er talloze geweest en ik weet niet eens of ik deze allemaal ken) en zijn keuze om de burgemeester een nooduitgang te bieden, een shitstorm ontketend die zijn weerga niet kent en tot op de dag van vandaag voor duurt.

Illustratief en exemplarisch is het interview dat beklaagde gaf aan Twan Huts van Nieuwsuur op 30 november 2017.

Beklaagde heeft er niet voor gekozen om geen interview toe te staan en zijn mond te houden over de benoeming van klager tot wethouder. Een onderwerp waar hij geen bemoeienis mee heeft en de wetgever ook geen taak voor beklaagde heeft gezien.

Beklaagde heeft in het voortraject de fractieleiders van de raad van de gemeente Brunssum geadviseerd. Dat advies om wethouders van buiten te benoemen is niet opgevolgd door degene die tot benoeming van wethouders is geroepen; de raad van de gemeente Brunssum in dit geval.

De leden van de gemeenteraad waren op de hoogte van het door G&I uitgebrachte rapport en de conclusie die de burgermeester daaraan én het persoonlijk advies van G&I (klager noch iemand anders draagt daar kennis van) aan hem, communiceerde: "hoog, ernstig risico profiel". Desondanks werd de benoeming door het bevoegde bestuursorgaan niet ongedaan gemaakt.

Beklaagde voelde zich vrij om, **zonder zelf onderzoek te doen**, af te gaan op de informatie die tot hem was gekomen- volgens eigen zeggen in het interview van 30 november in

Nieuwsuur- "uit de kranten", dat klager weg moest omdat beklaagde het niet vindt kunnen dat een gemeenteraad een integriteitsadvies naast zich neer legt.

Een ambtsdrager, zoals beklaagde, die tot zijn opvattingen komt en die op nationale televisie ventileert, op basis van krantenberichten, doet afbreuk aan het ambt dat hij bekleedt en is dat niet waardig. Dit handelen is in strijd met het zorgvuldigheidsbeginsel dat beklaagde bij zijn handelen in acht moet nemen. Onbehoorlijk dus.

De vraag is overigens of beklaagde toen de correcte informatie gaf over zijn bronnen of niet. Uitspraken van beklaagde in zijn functie van CdK en Rijksorgaan behoren een betere onderbouwing dan krantenberichten.

Gelet op hetgeen de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties in haar brief van 15 december 2017 (28844, nr 129) aan de Tweede Kamer aangeeft, dat de burgemeester met de CdK als rijksorgaan overleg pleegt in een situatie als door de burgemeester geduid als bestuurlijke integriteit die aan de orde was en bemiddeling ex artikel 182, eerste lid onder c van de Provinciewet plaatsvindt (dat is gebeurd en de burgemeester was de bron voor de CdK) dat beklaagde in het betreffende interview loog over zijn bronnen.

Indien beklaagde wél had ingestemd met een gesprek met klager had hij in ieder geval op basis van meer informatie tot een oordeel kunnen komen.

Indien beklaagde de tijd had genomen zelf onderzoek te doen en niet alleen af te gaan op hetgeen de nu ex-burgemeester hem vertelde, had hij mogelijk geweten dat op 27 oktober 2017 klager een VOG verklaring heeft ontvangen waaruit zijn benoembaarheid voor de wethouders functie blijkt.

Dit betekent dat vanuit de justitiële documentatie en de beoordeling daarvan is geconcludeerd dat hierin geen belemmering wordt gezien voor het uitoefenen van de functie van wethouder.

Hoe zo'n oordeel van Justitie tot stand komt blijft voor iedereen die het betreft onduidelijk. Dat zit in het gekozen systeem.

In het Nieuwsuur interview geeft verweerder echter aan, kennelijk om zijn oordeel dat klager niet deugt en weg moet, kracht bij te zetten, dat klager is veroordeeld.

Daarmede desavoueert beklaagde Justitie die de VOG-verklaring afgeeft en introduceert hij een eigen, voor een ieder onbekende norm waaraan moet worden voldaan. Daarmede zijn wij een paar eeuwen terug in het grote Romeinse Rijk waar pretoren rondliepen om de weg te wijzen in het ondoorgrondelijke rechtssysteem. Dit verdient het predicaat onbehoorlijk. Hetzelfde geldt voor het feit dat beklaagde Twan Huys die aan het einde van het interview concludeert "er zit dus een niet integere wethouder", niet weerspreekt. Immers er is in alle uitingen tot dan toe alleen -weliswaar onjuist- sprake van een al dan niet hoog integriteitsrisico dat stond tenminste in de kranten. Kennelijk leest beklaagde die ook selectief.

Als beklaagde wél onderzoek had gedaan (en/of het gesprek met klager was gegaan) dan was hij mogelijk ook op de hoogte geraakt van wat Elzinga en Korsten aan bevindingen hebben vastgesteld. Dat ga ik niet allemaal herhalen. Wel wil ik een belangrijke Stolpersteen noemen en dat is de grondtransactie die een belangenverstrengeling zou inhouden, volgens de kranten.

Vastgesteld is dat deze kwestie was opgelost in 2006 waarbij partijen waren overeengekomen bij notariële acte dat grond werd nageleverd op basis van de

koopovereenkomst van 1978 en dat daarbij afstand is gedaan van het recht om ontbinding of vernietiging te vragen.

Deze nadere overeenkomst is door het college van Brunssum dat na 2006 aantrad, niet gehonoreerd.

Beklaagde kon daarvan op de hoogte zijn omdat één van de redenen om die overeenkomst niet uit te voeren was gelegen in het feit dat er geen ontheffingsverklaring ex art.15, lid 2 gemeentewet zou zijn voor de grondoverdracht. GS heeft desgevraagd aangegeven dat er geen verklaring ex artikel 15, lid 2 gemeentewet nodig was en heeft een bezwaar van het college van B&W tegen dit besluit afgewezen.

Het college van B&W heeft toen, onder aanvoering en initiatief van de huidige burgemeester van Simpelveld, de heer de Boer en een huidig lid van het college van Gedeputeerde Staten, de heer Geurts, nog geprobeerd bij de rechtbank Limburg de overeenkomst ontbonden te krijgen, maar zonder resultaat. Klager heeft zich daartegen verweerd en kreeg gelijk. Maar de afwikkeling daarvan ettert ondanks pogingen van diverse personen, nog steeds door. Het is de gemeente die een afwikkeling belemmert.

Beklaagde had ook op de hoogte kunnen geraken van de omstandigheid dat het college van B&W waarin de huidige Burgemeester van Simpelveld en het huidige lid van Gedeputeerde Staten Geurts deel van uitmaakten, klager handhavers op het dak stuurde om uit te pluizen of er iets te handhaven viel. Er werd iets gevonden. Klager had zijn perceel afgebakend met hekwerk. Bestuursdwang volgde doch de bezwarencommissie concludeerde dat het college er naast zat.

Beklaagde selecteert kennelijk liever een burgemeester die zijn bevoegdheid als ambtsdrager misbruikte en zit met plezier naast een lid van gedeputeerde staten die ook zijn bevoegdheid misbruikte.

En als beklaagde echt onderzoek had gedaan dan had hij meer integriteitsschendingen van voormalige en huidige bestuurders kunnen vaststellen. Maar ja, hij weet genoeg.

Ik ga niet in op de persverklaring die beklaagde n.a.v. het rapport van de heren Elzinga en Korsten heeft uitgebracht. Als u dat op prijs stelt wil ik daar best wat over zeggen.

Ik verzoek u de aan de orde zijnde klacht voor gegrond te houden en beklaagde op te dragen de gedane uitingen te corrigeren in de media door middel van een in overleg en met goedkeuring van de klager op te stellen verklaring.

mr. 10.2.e. gemachtigde

Bijlage 1b.

provincie limburg

Verslag

Zakelijke weergave van het verhandelde tijdens de hoorzitting van 23 maart 2018 van 13.45 tot 15.15 uur in het Gouvernement aan de Maas, Limburglaan 10 te Maastricht.

Betreft:

Het klaagschrift van de heer mr. J.M.H. Palmen, gedateerd 28 december 2017 (aangevuld bij brief van 13 januari 2018) inzake het handelen van de Commissaris van de Koning in de provincie Limburg

Aanwezig:

Namens beklaagde:

De heer drs. Th.J.F.M. Bovens, Commissaris van de Koning in de provincie Limburg en beklaagde

De heer 10.2.e., Senior beleidsmedewerker kabinetszaken

Adviescommissie klachten Provincie Limburg:

de heer mr. 10.2.e., voorzitter

De heer 10.2.e., lid

De heer prof. mr. 10.2.e., lid

Secretariaat / verslaglegging:

De heer mr. 10.2.e. en mevrouw mr. 10.2.e.

De voorzitter heropent de hoorzitting om 13.45 uur en stelt aan de orde de verdere behandeling van bovenvermeld klaagschrift.

De voorzitter heet de aanwezigen welkom, stelt de commissieleden voor, geeft aan wat de taak van de Klachtencommissie is en licht de procedure toe.

De voorzitter houdt vervolgens de volgende kernachtige weergave van de klachten aan beklaagde en de heer 10.2.e. voor en polst of hierover consensus bestaat.

De klachten richten zich primair (1) op het niet dan wel niet behoorlijk gehoor geven aan de wettelijke bevoegdheid en taak ingevolge de Provinciewet (artikelen 175 en 182) ter voorkoming van en/of optreden bij gemeentelijke integriteitstekeningen. In dat kader verwijt klager de CdK dat hij niet heeft ingegrepen ondanks de opvatting van klager dat de integriteit van de burgemeester reeds vanaf januari 2015 in het geding was en de bestuurlijke verhoudingen verstoord waren, alsmede dat hij door klager daarover sinds met name april 2017 met hem aangevraagde gesprekken uitdrukkelijk heeft afgehouden.

Daarnaast (2) heeft de CdK volgens klager handelingen verricht en uitspraken gedaan om te voorkomen dat klager een functie als wethouder zou kunnen uitoefenen. Volgens klager heeft de CdK de burgemeester vriendendiensten bewezen door onder andere de integriteitstekening ten voordele van de burgemeester en ten nadele van klager te draaien. Hierdoor is klager in de media afgeschilderd als een niet integere bestuurder.

Ten slotte (3) verwijt klager de CdK dat hij de Minister van Binnenlandse Zaken onvolledig en onjuist heeft geïnformeerd.

Dit zo zijnde geeft de voorzitter het woord aan beklaagde en verzoekt hem te reageren op het verwijt van klager dat beklaagde niets heeft gedaan om de onverkwikkelijke situatie in Brunssum te beëindigen. Dit heeft klager bedoeld te zeggen met zijn e-mail van 11 april 2017, waarin klager aangeeft teleurgesteld te zijn over de opstelling van de CdK en verder geen mogelijkheden meer zag.

Beklaagde geeft aan dat er sprake is van een langere geschiedenis rondom de politiek-bestuurlijke situatie in Brunssum dan de periode vanaf april tot december 2017. In april 2017 heeft klager zijn zorgen over de integriteit van de burgemeester aan beklaagde kenbaar gemaakt. Het ging om de huisvestingssituatie en de weigering om een vergadering uit te roepen en dit betroffen zaken die behoren tot de gemeentelijke problematiek. Beklaagde geeft aan dat het geen taak is van de CdK om te fungeren als klachtenloket voor individuele raadsleden. Dit soort problematiek dient eerst binnen de eigen gemeenteraad te worden besproken en aansluitend kunnen, zo nodig, door het raadspresidium de klachten aan de orde worden gesteld bij de CdK. Beklaagde meent zodoende te voorkomen dat hij wordt gedwongen tot het doen van uitspraken over en betrokken wordt bij een gemeentelijke strijd. Volgens beklaagde is er pas reden tot ingrijpen als de gemeente onbestuurbaar dreigt te worden. Daarvan wordt per geval een inschatting gemaakt en daarin wordt ook altijd meegenomen dat de gemeenten over eigen instrumenten beschikken, zoals een commissie integriteit, het presidium, het overleg van fractievoorzitters etc.

Beklaagde deelt mede dat hij op 2 oktober 2017 een gesprek heeft belegd met de fractievoorzitters. Dit was naar aanleiding van de bestuurscrisis. Op zijn expliciete vraag of er vertrouwen was in de burgemeester, is toen geantwoord dat men de samenwerking met de burgemeester wel zag zitten. Hij heeft deze vraag toen gesteld omdat hij eerder gehoord had dat er geen vertrouwen zou zijn. Beklaagde zag het als zijn opdracht om ervoor te zorgen dat er in Brunssum weer een bestuur zou komen voor de gemeenteraadverkiezingen. Er werd afgesproken om de wethouders vooraf te screenen. Ook zouden de openbare orde dossiers bij de burgemeester blijven. Dit stond geheel los van wie er wethouder zouden worden, hetgeen toen nog niet duidelijk was. Er is toen opdracht verstrekt voor een integriteitstoets aan G&I (Governance & Integrity).

Volgens beklaagde is hij op de hoogte gehouden van het integriteitsonderzoek en heeft de burgemeester hem op 13 november 2017 mondeling van de belangrijkste conclusies van het conceptrapport van G&I in kennis gesteld. De dag er na is dit besproken in het presidium van de gemeenteraad van Brunssum. Daaropvolgend is een artikel in De Limburger verschenen. Dit was het eerste mediacontact. Beklaagde geeft aan dat uit het rapport van G&I volgt dat tegen de benoeming van klager weliswaar geen wettelijke beletselen bestonden, maar dat benoeming tot wethouder wel als risicovol werd omschreven, terwijl mitigerende maatregelen niet mogelijk waren omdat de risico's samenhangen met de persoon van klager. Beklaagde heeft dit oordeel geïnterpreteerd als een van de zwaarste categorie, omdat in andere rapporten waarvan hij kennis draagt, altijd suggesties waren opgenomen ter vermijding van risico's, zoals bijvoorbeeld door een andere portefeuille toe te delen. Beklaagde heeft toen ook de Minister ingelicht.

De voorzitter geeft aan dat beklaagde wordt verweten dat hij de conclusies uit het rapport heeft aangedikt in het interview. Beklaagde ontkent dit.

De heer 10.2.e. vraagt of er dan nog sprake is van gradaties. De beklaagde geeft aan dat een laag risico, een risico is dat te mitigeren is. Voor het overige gelden geen gradaties. Het vermijden van risico's is alleen maar mogelijk door niet te benoemen.

De voorzitter vraagt of beklaagde op de hoogte is van de verschillende fasen van het integriteitsonderzoek en of de laatste fase nodig was. Beklaagde geeft aan dat er opdracht is gegeven voor fase 3, omdat bij fase 1 en fase 2 "de bellen zijn gaan rinkelen". Dit is alsdan een gebruikelijke fase die dient ter concretisering van de risico's. Uiteindelijk heeft dit de conclusie niet veranderd.

Naar aanleiding van een vraag van de heer 10.2.e. antwoordt beklaagde dat er feitelijk sprake was van een generiek risico dat ernstig en zwaar was en nog niet eerder vertoond.

Vervolgens komt voorzitter op het interview van Nieuwsuur van 30 november 2017. Hij geeft aan dat de suggestie is gewekt dat de beklaagde zich alleen op basis van het krantenartikel heeft uitgelaten. Beklaagde geeft aan dat hij inderdaad heeft gezegd dat hij zich op het openbare verhaal heeft gebaseerd omdat dit de aanleiding vormde voor het interview. Beklaagde geeft aan dat hij zich niet alleen op het krantenartikel heeft gebaseerd maar ook op het feit dat de inhoud van het artikel strookte met de conclusies van het concept-rapport van G&I, zoals hij deze van de burgemeester had vernomen. Beklaagde beschikte echter niet over dit rapport. Het was beklaagde vooral te doen om aandacht te vragen voor het ontbreken van een instrumentarium terwijl hij als CdK wel verantwoordelijk is voor het integriteitsbeleid. Hij wilde er vooral op wijzen dat alle gemeenten over een gedragscode integriteit en andere instrumenten beschikken en dat het een enorme impact heeft als een gemeente besluit die naast zich neer te leggen. Dat gaat dan veel verder dan een individuele situatie en tast het systeem ter waarborging van integriteit aan.

Desgevraagd deelt beklaagde mede dat er tot aan het moment van 30 november 2017 geen provinciale mediastrategie was en ook daarna niet. Vanuit de provincie is er ook geen actie ondernomen, omdat beklaagde er van uit ging dat de wethouders zich zouden houden aan de eerdere toezeggingen.

Beklaagde zegt dat het betreurenswaardig is dat klager en zijn integriteit in het middelpunt van de belangstelling van de landelijke media zijn komen te staan. Het is hem nimmer te doen geweest om klager als persoon. Zijn uitingen waren gericht op het systeem, op het integriteitsbeleid, en het vestigen van de aandacht hierop. De heer 10.2.e. merkt op, dat dit volgens klager dan wel over zijn rug is gegaan. Beklaagde geeft aan dat hij deze situatie niet bewust heeft gezocht, maar toen deze zich aandienende hij hier wel aandacht voor heeft moeten vragen. Dit heeft ook tot gevolg gehad dat de media veel aandacht hebben besteed aan klager als persoon.

Vervolgens confronteert de voorzitter beklaagde met het verwijt dat hij de Minister van Binnenlandse Zaken onvolledig en onjuist heeft geïnformeerd. Beklaagde neemt nadrukkelijk afstand van dit verwijt; hij heeft de Minister steeds naar eer en geweten op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen in Brunssum. Hij vraagt zich af waar het wantrouwen van klager concreet op is gebaseerd. De voorzitter geeft aan dat zijdens klager is aangegeven dat zijn wantrouwen wordt ingegeven door het feit dat de ambtsberichten aan de Minister door klager niet kunnen worden ingezien. Beklaagde bevestigt dit laatste.

De voorzitter deelt tot slot mede dat de commissie voldoende is geïnformeerd en dat zij zich achter gesloten deuren zal beraden over het uit te brengen advies.

De voorzitter sluit de hoorzitting om 15.15 uur.

Brunssum, 29 mei 2018.

Verklaring van de heer J.M.H. Palmen aan de burgemeester Leers.

Edelachtbare Heer Leers,

Ondergetekende J.M.H. Palmen, **10.2.e.** Brunssum heeft meegewerkt aan een risicoanalyse integriteit ten behoeve van kandidatuur voor een wethouderschap in de gemeente Brunssum.

Deze risicoanalyse integriteit is uitgevoerd door het bureau Necker van Naem. Hiertoe heeft afsluitend op 23 mei 2018 een gesprek in het oude gemeentehuis plaatsgevonden tussen medewerkers van het bureau Necker van Naem en ondergetekende.

In de schriftelijke conclusie bij de risicoanalyse d.d. 25 mei 2018 zijn geen belemmeringen gesignaleerd. Wel wordt ondergetekende in overweging gegeven op een tweetal onderwerpen een beheersmaatregel te nemen, waaraan hij gaarne wil voldoen.

De beheersmaatregelen zijn als volgt:

1.

Ondergetekende, J.M.H. Palmen, zal zich als wethouder onthouden van beraadslagingen en stemmingen als er een besluit voorligt dat een directe relatie heeft met het bezit van zijn zoon of een ander 1^e graadfamilielid;

2.

Ondergetekende, J.M.H. Palmen, zal zich eveneens onthouden van beraadslagingen en stemmingen over zaken die de gymnastiekvereniging Don Bosco Olympia Combinatie (DOC) waarvan ondergetekende bestuurslid is, aangaan in welke vorm dan ook.

Ondergetekende heeft geen bezwaren tegen openbaarmaking van deze verklaring.

Aldus opgemaakt en ondertekent te Brunssum op 29 mei 2018.

10.2.e.

J.M.H. Palmen.

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

Aan
Van

Minister Ollongren
[REDACTED]

DGBW/B&F
Inrichting Openbaar bestuur

Contactpersonen
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

Datum
7 december 2017

Kenmerk
2020-0000132071

nota

Bestuurlijke situatie Brunssum: verzoek om ambtsbericht
CdK Limburg, ontwikkelingen, oplossingsrichtingen

Aanleiding/probleemstelling

In het PO DGBW op 6 december jl. is in het kader van de strategie richting de gemeente Brunssum afgesproken de CdK om ambtsbericht te vragen. De huidige bestuurlijke situatie in de gemeente Brunssum en de onbekendheid met het feitenrelaas vormt aanleiding tot een verzoek om een ambtsbericht. Dit verzoek heeft tot doel meer informatie boven tafel te krijgen, waaronder het integriteitsonderzoek. Deze informatie is relevant voor:

- de voorbereiding op uw gesprek met cdK Bovens, burgemeester Winants en aankomend waarnemend burgemeester Leers (volgende week donderdag);
- de voorbereiding van uw beslissing op het vernietigingsverzoek (verzoek oppositie om benoemingsbesluit Palmen bij de Kroon voor te dragen voor vernietiging);
- de beantwoording van schriftelijke vragen (dd. 4 december) van de Kamerleden Kuiken en Ploumen, bijgevoegd.
- de reactie op het verzoek van de vaste Kamercommissie Binnenlandse Zaken (dd. 7 december) om voor het kerstreces een brief te sturen over de situatie in Brunssum en de mogelijkheden die u ten dienste zouden staan om in te grijpen.

Advies/actie

- Instemmen met het verzoek om ambtsbericht en daartoe de brief aan CdK Bovens ondertekenen. De brief is ambtelijk afgestemd met adviseurs van de CdK; **11.1. en 10.2.g.** [REDACTED]
- Kennisnemen van onderstaande informatie over de laatste feiten en ontwikkelingen waarbij ook de mogelijkheden die u ten dienste staan zijn opgenomen.

Betrokken BZK onderdelen

DGBW/B&F
DGBW/D&B

Toelichting

Voor het verzoek om het opvragen van een ambtsbericht aan de cdK van Limburg zijn een aantal feiten van belang die hieronder nader zullen worden toegelicht.

Datum

7 december 2017

Kenmerk

2020-0000132071

I. Aftreden burgemeester Luc Winants gemeente Brunssum

- Burgemeester Luc Winants van Brunssum heeft op maandag 4 december 2017 zijn ontslag aangeboden bij Zijne Majesteit de Koning, per 1 januari 2018. Bij de aankondiging daarvan heeft hij een persverklaring doen uitgaan (bijgevoegd). Uit de verklaring van Winants zijn drie zaken te lezen:
 - dat hij geen deel wil uitmaken van een gemeentebestuur dat de regels van integer bestuur aan zijn laars lapt;
 - dat hem geen instrumenten ter beschikking zouden staan om op te treden;
 - dat hij door op te stappen een discussie hierover wil entameren.
- CdK Bovens heeft dhr. Leers per 1 januari 2018 als waarnemend burgemeester van Brunssum benoemd.
- Volgens de berichtgeving ligt het integriteitsrapport inzake dhr. Palmen bij de burgemeester; de gemeenteraad heeft het mogen inzien.

II. Acties/mogelijkheden

- Op korte termijn zal u – volgende week donderdag – in gesprek gaan met de cdK, burgemeester Winants en de heer Leers.
- Om voor deze gesprekken de feiten op een rij te hebben zal de CdK om ambtsbericht worden verzocht, om zo een zo compleet mogelijk beeld van de feitelijke situatie te verkrijgen. Verzocht wordt uiterlijk dinsdag 12 december zijn reactie te sturen. Het verzoek om ambtsbericht is ambtelijk met het kabinet van de CdK afgestemd.
- **11.1 en 10.2 g.**
[Redacted text block]
- Van de zijde van de Brunssumse oppositie (PvdA, SP, VVD, CDA) is het verzoek ontvangen om de benoeming van de heer Palmen tot wethouder te vernietigen wegens strijd met het algemeen belang. Bij vernietiging wegens strijd met het algemeen belang gaat het om beleidsmatige argumenten die het belang van de gemeente overstijgen. **11.1 en 10.2 g.**
[Redacted text block]
- **11.1 en 10.2 g.**
[Redacted text block]
- **11.1 en 10.2 g.**
[Redacted text block]
- **11.1 en 10.2 g.**
[Redacted text block]
- **11.1 en 10.2 g.**
[Redacted text block]
- **11.1 en 10.2 g.**
In artikel 132, vijfde lid, van de Grondwet is bepaald dat bij een afzonderlijke wet voorzieningen kunnen worden getroffen voor het geval

dat het bestuur van een gemeente zijn taken grovelijk verwaarloost. Daarbij kan van de positie en bevoegdheden van de hoofdorganen van het gemeentebestuur worden afgeweken, bijv. door het bestuur geheel in handen van een regeringscommissaris te leggen of door de gemeenteraad tussentijds te ontbinden. Als het bestuurlijk-democratisch functioneren van de gemeente als zodanig onder een bepaald niveau zakt, kunnen dus ook andere opties overwogen worden, zoals de aanstelling van een regeringscommissaris of een tussentijdse raadsontbinding wegens grove taakverwaarlozing, met eventueel aanvullende voorzieningen. De laatste keer dat grove taakverwaarlozing daadwerkelijk werd toegepast, was in 1951 in de toenmalige gemeente Finsterwolde.

Datum
7 december 2017
Kenmerk
2020-0000132071

11.1 en 10.2 g

[Redacted text block]

III. Ontwikkelingen

- Er zijn op 4 december schriftelijke vragen ingezonden door Kuiken en Ploumen (PvdA) over de integriteit van het lokaal bestuur in Limburg. Er wordt gewerkt aan de beantwoording daarvan.
- Voor het vragenuur van dinsdag 5 december waren vragen over de kwestie Brunssum door Van der Molen (CDA) aangemeld. Die hebben geen doorgang gevonden. Op zijn verzoek heeft de Vaste Kamercommissie voor Binnenlandse Zaken op 7 december besloten u te vragen vóór het kerstreces de Kamer een brief te sturen over de situatie in Brunssum. Genoemde aandachtspunten daarbij zijn:
 - Uw oordeel over de situatie;
 - De bevoegdheden van de burgemeester;
 - De mogelijkheden die u heeft om in te grijpen.Het antwoord kan in het verlengde liggen van hetgeen in deze nota is genoemd.
- Nieuw element is dat de heer Palmen de CdK en burgemeester Winants ieder afzonderlijk civielrechtelijk aansprakelijk heeft gesteld via zijn advocaat. De CdK treedt in deze kwestie op als rijksorgaan, en zal zich op dit punt laten bijstaan door de Landsadvocaat, met wie ook BZK in contact staat.
 - In de brief van de advocaat van Palmen gericht aan burgemeester Winants komen in het kort de volgende elementen terug op basis waarvan Winants aansprakelijk wordt gesteld:
 1. Winants wordt verweten onder eigen verantwoordelijkheid een "openbare bronnen onderzoek" te hebben ingesteld naar Palmen, terwijl dit geen deel uitmaakt van het reguliere integriteitsgesprek. De stelling is dat Winants hier geen wettelijke bevoegdheden toe heeft.

2. Winants wordt onzorgvuldig en onrechtmatig handelen verweten in de richting van Palmen. Ook wordt Winants verweten willens en wetens de integriteit van Palmen in een kwaad daglicht te hebben geplaatst.

Datum
7 december 2017
Kenmerk
2020-0000132071

- In de brief van de advocaat van Palmen gericht aan CdK Bovens komen in het kort de volgende elementen terug op basis waarvan Bovens aansprakelijk wordt gesteld:
 1. Bovens wordt verweten dat zijn handelswijze waarmee hij poogt zonder recht, titel of bevoegdheid te interveniëren in het democratisch proces van de benoeming van Palmen getuigt van gebrek aan respect voor de democratie en voor Palmen.
 2. Voorts wordt Bovens verweten dat hij zonder informatie en feitenkennis op basis van mediaberichten een oordeel heeft geveld over Palmen.
 3. Hij wordt verzocht zich te onthouden van de onrechtmatige inmenging in de bestuurlijke situatie in Brunssum.
- Zowel Winants als Bovens wordt aansprakelijk gesteld voor de geleden en nog te lijden schade.
- Op 6 december kwam het bericht in de media (bijgevoegd) dat dhr. Palmen verzoekt om een nieuw integriteitsonderzoek. Hij verwerpt de uitkomsten van het voor hem negatief uitgevallen integriteitsonderzoek en wil zich tegen de aantijgingen verweren.

IV. Vervolgstappen:

- **buiten reikwijdte verzoek**
[Redacted text block]
- [Redacted text block]
- buiten reikwijdte verzoek**
[Redacted text block]

V. Overige informatie bestuurlijke situatie Brunssum

- **11.1 en 10.2.g.**
[Redacted text block]
- [Redacted text block]

11.1. en 10.2.g.

Datum

7 december 2017

Kenmerk

2020-0000132071

- 11.1 en 10.2.g.

Politieke context

Niets anders dan reeds benoemd.

Commun catie

Wij staan in voortdurend contact met uw woordvoerders, die momenteel veel vragen krijgen over deze kwestie. 11.1 en 10.2.g.

Aan: Minister Ollongren

Van: 10.2.e.

Directoraat-generaal
Bestuur en Wonen
Directie Bestuur en Financiën
Afdeling Inrichting openbaar
bestuur

Contactpersoon

10.2.e.

Datum

14 december 2017

memo

Gesprek met Bovens, Winants en Leers hedenmiddag

Aa

GESPREKSVRAGEN

Mogelijke gespreksvragen (in aanvulling op de nota die u gister heeft ontvangen) ten behoeve van het gesprek met CdK Bovens, burgemeester Winants en waarnemend burgemeester Leers hedenmiddag.

1. Integriteitsonderzoek

11.1. en 10.2.g.

rt. Aanvullend contact met het kabinet van de CdK levert op dat burgemeester Winants de enige is die over het rapport beschikt, hij beschouwt het als een aan hem gericht vertrouwelijk rapport. Ook de heer Palmen heeft het rapport niet (is daar boos over). De burgemeester heeft met dhr. Palmen en later met de CdK *mondeling* over de conclusies gesproken. Idem met de fractievoorzitters uit de raad; de raadsleden mochten verder het rapport inzien en beknopt aantekeningen maken.

11.1 en 10.2.g.

11.1 en 10.2.g.

- 11.1 en 10.2.g.

2. Twee nieuwe onderzoeken: onderzoek naar gronddeal en nieuw integriteitsonderzoek

Dhr. Palmen is naar verluidt boos over het feit dat hij niet beschikt over het integriteitsrapport op basis waarvan hij nu gekapitteld wordt. In de raadsvergadering van 12 december is besloten dat de rekenkamercommissie onderzoek gaat doen naar het jarenlange conflict (sinds 1976) tussen de gemeenten en dhr. Palmen (claim 1,5 miljoen). Dhr. Palmen is nu wethouder grondbedrijf. In de rekenkamercommissie hebben 3 leden van de coalitie en 2 leden van de oppositie zitting, en er is een externe voorzitter. Daarnaast heeft dhr. Palmen aangekondigd een nieuw integriteitsonderzoek te willen. In de raadsvergadering van 13 december heeft de raad besloten dat er een nieuw integriteitsonderzoek moet komen.

- 11.1 en 10.2.g.

- 11.1 en 10.2.g. [redacted]

- 11.1 en 10.2.g. [redacted]

3. Verklaring Omtrent Gedrag

Datum
14 december 2017

Helder is dat dhr. Palmen een VOG is verstrekt. 11.1. en 10.2.g. [redacted]

11.1 en 10.2.g. [redacted]

Burgemeester Winants heeft gister in Binnenlands bestuur op laten tekenen dat hij de VOG nooit gezien heeft. We hebben bij het kabinet van de CdK navraag gedaan. Men weet niet op welk moment de VOG is aangevraagd: toen hij wethouder werd of dat het een eerdere VOG betreft bijv. toen hij zich kandideerde als raadslid. Daarnaast blijkt dat de stelling dat het verstrekken van de VOG lang duurde, een uitspraak van dhr. Palmen zelf aan de burgemeester is. 11.1 en 10.2.g. [redacted]

- 11.1 en 10.2.g. [redacted]

4. Wat speelt er verder in de organisatie

11.1 en 10.2.g. [redacted]

11
.1
en

11.1. en 10.2.g. [redacted]

[redacted] dhr. Winants heeft in zijn persverklaring echter aangegeven dat de "aanhoudende bestuurlijke crises" aanleiding zijn voor zijn ontslag, de situatie van dhr. Palmen in het bijzonder. 11.1 en 10.2.g. [redacted]

- 11.1 en 10.2.g. [redacted]

5. Ondermijning

buiten reikwijdte [redacted]

- buiten reikwijdte [redacted]

AFSPRAKEN

U wordt geadviseerd de volgende afspraken te maken in het gesprek.

1. Enkele aanvullende vragen n.a.v. gesprek door cdK laten beantwoorden in aanvullend ambtsbericht (vragen die na gesprek onbeantwoord blijven)

11.1 en 10.2.g.

[Redacted text]

Datum

14 december 2017

2. Afspraken informeren minister door burgemeester/CdK

11.1 en 10.2.g.

[Redacted text]

3. Persverklaring na gesprek:

11.1 en 10.2.g.

[Redacted text]

Voor uw informatie voorts het volgende:

Er zijn op 4 december schriftelijke vragen ingezonden door Kuiken en Ploumen (PvdA) over de integriteit van het lokaal bestuur in Limburg. Op het verzoek van Van der Molen (CDA) heeft de Vaste Kamercommissie voor Binnenlandse Zaken op 7 december besloten u te vragen vóór het kerstreces de Kamer een brief te sturen over de situatie in Brunssum. Deze door de Kamer gevraagde brief en antwoorden leggen wij u nog deze week voor. 11.1. en 10.2.g.

[Redacted text]. U heeft tijdens begrotingsbehandeling BZK al toegezegd de Kamer te zullen informeren over mogelijkheden voor uitbreiding screening politieke ambtsdragers en interventies bij aanhoudende bestuurlijke problemen in gemeenten. U kunt deze toezegging nu herhalen. De planning voor deze volgende brief is om u in januari/februari daartoe een concept voor te leggen.

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

Aan
Van

Minister

10.2.e.

DGBW

DenB en BenF

Contactpersoon

10.2.e.

10.2.e.

Datum

25 januari 2018

Kenmerk

2020-0000131362

nota

Brunssum: telefoonnotitie n.a.v. 1e rapportage wnd
burgemeester

Aanleiding/probleemstelling

Op vrijdag 12 januari jl. had u een telefonisch onderhoud met de waarnemend burgemeester van Brunssum, de heer Leers, inzake de voortgang. Daarin beloofde de heer Leers u een aantal stukken toe te sturen. Deze stukken heeft u op zondag 21 januari jl. via de DGBW ontvangen. Daarop heeft u aangegeven wederom telefonisch contact te willen hebben met de heer Leers.

Advies/actie

- Kennis nemen van deze nota, alvorens telefonisch contact met de heer Leers op te nemen. Een aantal bespreekpunten wordt in deze nota voorgesteld.

Betrokken BZK onderdelen

DenB/BenF

Toelichting

Wanneer u de heer Leers belt om hem te bedanken voor de eerste rapportage over de voortgang in Brunssum, kunt u hem meedelen dat een aantal aanvullende vragen naar aanleiding van deze rapportage via de cdK aan hem worden toegestuurd (zie bijlage). Het verzoek aan de heer Leers is om deze vragen in de volgende rapportage te beantwoorden.

U kunt de heer Leers tevens verzoeken de volgende rapportage via de cdK aan u te sturen, zodat de cdK in de gelegenheid is zijn zienswijze in zijn advies aan u mee te geven. Een dergelijke werkwijze is gebruikelijk en stelt de CdK in staat actief invulling te geven aan zijn rol van rijksorgaan.

11.1 en 10.2.g.

11.1 en

10.2.g.

Datum
25 januari 2018
Kenmerk
2020-0000131362

11.1 en 10.2.g.

11.1 en 10.2.g.

11.1 en 10.2.g.

De cdK zal worden verzocht om het vernietigingsverzoek van de oppositiebetreffende de aanstelling van Palmen formeel aan u toe te sturen, vergezeld van zijn zienswijze; het formeel doorsturen van dit verzoek was bij de provincie blijven liggen. Ook zal met de cdK worden afgestemd over de wijze waarop wordt omgegaan met de resultaten van de 2^e risicoanalyse, de door de gemeente aan de onderzoekers verzochte verdieping/reflectie/aanbevelingen en het feitenonderzoek naar de vastgoedkwestie.

Op 6 februari a.s. heeft u overleg met gedeputeerde Ger Koopmans en cdK Bovens over het proces van gemeentelijke herindelingen. Voorafgaand aan dit overleg kunt met de heer Bovens de actualiteit inzake Brunssum bespreken; uw secretariaat heeft hiervoor ruimte gereserveerd.

Datum
25 januari 2018
Kenmerk
2020-0000131362

Bijlage

Aanvullende vragen (indicatief) n.a.v. rapportage waarnemend burgemeester
Brunssum

Via CdK Bovens (formeel verzoek om ambtsbericht) willen we de volgende nadere
vragen aan de heer Leers stellen (indicatief), met verzoek daarover via de cdK
aan M te rapporteren.

11.1. en 10.2.g.

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

Aan
Van

minister Ollongren

10.2.e.

DGBW, afd. Inrichting
Openbaar Bestuur en afd.
Politieke Ambtsdragers

Contactpersoon
10.2.e.

nota

Kamerbrief: Versterking integriteit lokaal bestuur en
aanpak aanhoudende bestuurlijke problemen bij
gemeenten

Datum
16 februari 2018

Kenmerk
2020-0000142032

Aanleiding/probleemstelling

buiten reikwijdte

Advies

- buiten reikwijdte

- buiten reikwijdte

Betrokken BZK onderdelen

- DGBW/B&F/Inrichting Openbaar Bestuur
- DGBW/D&B/Politieke Ambtsdragers
- CZW/Staatsinrichting en Bestuur

Toelichting

Inhoud

buiten reikwijdte

buiten reikwijdte

A large rectangular area of the document is completely blacked out, indicating redacted content.

Datum
16 februari 2018
Kenmerk
2020-0000142032

Discussiepunt
buiten reikwijdte

A large rectangular area of the document is completely blacked out, indicating redacted content.

buiten reikwijdte

A large rectangular area of the document is completely blacked out, indicating redacted content.

buiten reikwijdte

Datum

16 februari 2018

Kenmerk

2020-0000142032

Afstemming over de brief en vervolg

buiten reikwijdte

buiten reikwijdte

Politieke context

- Op dinsdag 20/2 hebben Korsten en Elzinga hun rapport opgeleverd naar aanleiding van de integriteitskwestie in Brunssum. Op woensdag 21/2 is dit rapport openbaar gemaakt; u bent separaat geïnformeerd over een

woordvoeringslijn. In de conceptbrief is een verwijzing naar het rapport van Korsten en Elzinga opgenomen, in die zin dat u de suggesties van de onderzoekers voor de screening van wethouders bij de nadere uitwerking van uw voorstellen zult betrekken.

- Bij het daadwerkelijk uitgaan van de brief aan de Kamer zal ook de beantwoording van de schriftelijke vragen van Kuiken (PvdA) n.a.v. de kwestie-Brunssum worden bijgevoegd.
- De verzoeken om vernietiging die waren ontvangen – van de oppositie, houdende het vernietigen van de aanstelling van Palmen, en van de coalitie, houdende vernietiging van de bepaling in het RvO betreffende screening van kandidaat-wethouders – zullen z.s.m. ter afwijzing aan u worden voorgelegd.
- **buiten reikwijdte** [redacted]

Datum
16 februari 2018
Kenmerk
2020-0000142032

Commun catie

buiten reikwijdte [redacted]

Van: [REDACTED]
Aan: [Ollongren, Kajsa](#)
Cc: [10.2.e.](#); [Kuijpers, Chris](#); [Kempen, Erik Jan van](#); [10.2.e.](#); [Hommes, Ivo](#); [Rademaker, Julia](#)
Onderwerp: FW: volledige rapport elzinga
Datum: zondag 18 februari 2018 15:24:10
Bijlagen: [Elzinga Korsten integr Palmen Brunssum 14.02.2018 DFF.pdf](#)

Kajsa, En hierbij het volledige rapport Elzinga/Korsten. Zoals aangekondigd door Chris morgen interne analyse, en proberen moment in je agenda op dinsdag te vinden, groet,

[REDACTED]

Verzonden met BlackBerry Work
(www.blackberry.com)

Van: [Bagchus, René](#)
Aan: [Kuijpers, Chris](#); [10.2.e](#); [Kempen, Erik Jan van](#)
Onderwerp: rapport elzinga
Datum: zondag 18 februari 2018 14:54:09
Bijlagen: [Elzinga Korsten integr Palmen Brunssum 14.02.2018 DEF.pdf](#)

Beste mensen,

Hierbij, in vervolg op mail van [REDACTED], het volledige rapport. Ik zal morgen een Intern overleg laten plannen om onze reactie voor te bereiden.

Groet

rené

Van: [REDACTED]
 Aan: Bagchus, René; 10.2.e. 10.2.e.
 Cc: 10.2.e. Wieman, Rinske
 Onderwerp: bespreking Brunssum over rapport rekenkamer
 Datum: dinsdag 20 februari 2018 21:42:19
 Bijlagen: Rapport rekenkamercommissie grondkwestie Palmen.pdf

Allen,

Vanavond is in Brunssum (besloten) bespreking over onderzoek rapport rekenkamercommissie naar de grond-kwestie: <https://www.telegraaf.nl/nieuws/1699032/brunssum-praat-achter-dichte-deur-over-palmen>

Bijgevoegd het rapport van de Rekenkamercommissie (of het openbare deel ervan?) zoals op website van de gemeente te vinden is. [REDACTED]

[REDACTED] Rekenkamercommissie legt nog link met onderzoek Elzinga/Korsten: "Met bovenstaand schema zijn de feiten, handelingen en gebeurtenissen in het 'dossier Palmen' weergegeven vanaf 1976 tot en met 19-4-2017, eindigend met de uitspraak van de Raad van State in het hoger beroep om het verzoek om planschade. De politieke en bestuurlijke onrust naar aanleiding van het niet uitschrijven van een extra raadsvergadering en de installatie van wethouder Palmen in het laatste kwartaal van 2017 heeft de rekenkamercommissie hier niet behandeld. Enerzijds omdat het geen onderdeel uitmaakte van het verzoek van de raad, anderzijds omdat twee hoogleraren op verzoek van de raad onder andere daarover hun bevindingen en conclusies presenteren."

Groet,

[REDACTED]

Van: Wieman, Rinske
 Aan: [REDACTED]
 Onderwerp: paar citaten uit onderzoek Brunssum [REDACTED]
 Datum: donderdag 22 februari 2018 17:20:34

Ter achtergrond [REDACTED]

Citaten uit het rapport over Palmen:

"onhandig opereren"

"sfeer van belangenvermenging"

"stapelende kwetsbaarheden"

"ongewenst gedrag"

"liet extra vordering boven de markt hangen"

"tav Palmen zijn diverse kwetsbaarheden ontstaan met zekere integriteitsrisico's als gevolg"

Over toekomst:

"Wat betreft de collegeperiode na de verkiezingen van 21 maart 2018 spreken wij de vrees en verwachting uit dat de kwetsbaarheden die aan de figuur Palmen op het vlak bestuurlijke professionaliteit, communicatief vermogen en integriteit zijn gaan kleven hem blijvend zullen achtervolgen. (...) de politicus en bestuurder Palmen zal steeds met die kwetsbaarheden worden geconfronteerd. Ook bij hernieuwde toets en oordeelsvorming. Dit schept een bijzondere verantwoordelijkheid voor de gemeenteraad van Brunssum, maar **zou ook voor Palmen reden voor bezinning moeten zijn.**"

Vriendelijke groet,

Rinske Wieman
 Woordvoerder minister Ollongren
 10.2.e. [REDACTED]

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
 Turfmarkt 147 | 2511 DP Den Haag | [REDACTED]
 Postbus 20011 | 2500 EA Den Haag

Voorafgaand aan gesprek met Koopmans en Bovens heeft u 15 minuten om met Bovens bij te praten over Brunssum (in aanwezigheid DGBW). NB Bovens is recent verkozen tot voorzitter van het IPO.

Aandachtspunt:

Het rapport van Elzinga/Korsten komt ws. 20/2. Een concept is gereed bij wvd Bgm. 11.1 en 10.2.g.

Achtergrond - opinieartikel

Bijgevoegd ook een opinieartikel van Bovens dat afgelopen donderdag is verschenen in De Limburger.

Bovens heeft drie hoofdlijnen:

- 1) Beroepsgroepen (raadslid.nu, etc.) zouden sanctiebeleid moeten ontwikkelen m.b.t. integriteitsschendingen. 11.1 en 10.2.g.
- 2) Burgemeester of combinatie van CdK/minister zouden knopen moeten kunnen doorhakken als er discussie ontstaat tussen raad en burgemeester over uitkomsten integriteitsanalyses (lees: gevallen als Brunssum). Bovens schrijft de minister te hebben geadviseerd ter zake met een handelingsperspectief te komen. Daarmee doelt Bovens o.a. op de uitwerking van het rapport-Broeksteeg. Dat loopt reeds.
- 3) Er moeten maatregelen komen tegen pogingen van de onderwereld om het openbaar bestuur te beïnvloeden (intimidatie, infiltratie). In dat kader noemt hij de 'Ondermijningswet' en stelt hij de vraag naar een VOG voor raadsleden. Dat laatste raakt dus aan het passief kiesrecht.

Bovens sluit zijn betoog af met de stelling dat hij zeer blij is dat vele collega's de uitdagingen serieus nemen, in "de motiverende wetenschap dat de minister van BZK de handschoen krachtig heeft opgepakt!".

Zijn betoog wijkt inhoudelijk niet af van waar we al mee bezig zijn.

Dhr. prof.mr. Douwe Jan Elzinga

Postadres
Postbus 250
6440 AG Brunssum
Bezoekadres
Bestuurscentrum
Lindeplein 1
Telefoon
(045) 5278511
Fax
(045) 5735771
E-mail
10.2e@brunssum.nl
Internet
<http://www.brunssum.nl>
Bank
BNG nr. 28.50.01.523 t.n.v.
Gemeente Brunssum

Datum 3 januari 2018
Uw brief van
Uw kenmerk
Ons kenmerk
Bijlage(n) Motie gemeenteraad
Onderwerp Opdrachtverstrekking t.a.v. onderzoek second opinion

Geachte heer Elzinga,

De gemeenteraad van Brunssum heeft op 14 december jl. de u bekende motie met betrekking tot het uitvoeren van een second opinion aangenomen (zie bijlage).

Met de motie als uitgangspunt en nader onderling overleg is de opdracht in eerste instantie een second opinion ten aanzien van de eerder uitgevoerde integriteitstoets ten aanzien van een wethouder. Daarbij gaat het in de eerste plaats om de vraag tot welk oordeel de onderzoekers Elzinga/Korsten komen op basis van dezelfde door de gemeente aangeleverde gegevens in termen van een (eventueel groot of gering) bestuurlijk risico voor de functie vervulling. De onderzoekers bezien in dat verband ook de eerdere (externe) integriteitsanalyse(s) en het advies op basis daarvan aan de burgemeester.

Daarnaast is een eventuele verdieping mogelijk, in twee opzichten.

De vraag is of er lessen te trekken zijn uit de laatste integriteitsanalyse(s). Hoe kan bij de komende raadsverkiezing en de daarop volgende collegevorming de procedure en risicoanalyse op het vlak van integriteit van kandidaat-wethouders eruit zien? Op basis van de casus kan worden gereflecteerd op de vraag welke werkwijze(n) en/of welke maatstaven zullen kunnen of moeten gelden bij de integriteitstoetsing van kandidaat-wethouders in Brunssum.

Een tweede vraag uit de verdiepingsmogelijkheid is de volgende: mocht de analyse leiden tot eventuele reflecties en/of adviezen en aanbevelingen ten aanzien van het uitvoeren van risicoanalyses van kandidaat-wethouders c.q. integriteitstoetsen in het algemeen, dan kan hier in beperkte mate (eventueel in de vorm van een annex) in het rapport aandacht voor gevraagd worden.

Wat betreft de kosten van het onderzoek en rapport heeft u de volgende raming gemaakt.

- Oriëntatie en onderzoek op basis van het materiaal uit het dossier december en eerste weken van januari: 6 dagdelen per onderzoeker (pp);
- Overleggen en horen van betrokkenen : 17 tot 19 januari in of in de buurt van Brunssum: 5 dagdelen pp;
- 22 januari tot 10 februari: vervaardiging eindrapportage: 4 dagdelen pp;
- Hoor en wederhoor, Afhechting: 2 dagdelen pp;
- Reserve 1 dagdeel pp:

Totaal 18 dagdelen x 2 onderzoekers: $36 \times 4 \text{ uur} = 144 \text{ uur} \times 10.1.c.$. budget reis- en verblijf $10.1.c.$. Maximaal budget van $10.1.c.$ (ex btw), waarbij 10% eventueel meerwerk niet in rekening wordt gebracht.

Indien u verwacht meer tijd of budget nodig te hebben , verzoeken wij u hierover tijdig met ons te communiceren.

Zoals afgesproken zullen wij zorgdragen voor de noodzakelijke ambtelijke ondersteuning en facilitering van uw onderzoek.

Op basis van het voorgaande verlenen wij u de opdracht om tot uitvoering van de motie van de gemeenteraad van 14 december jl. te komen.

De gebruikelijke voor de gemeente Brunssum geleden algemene voorwaarden zijn op deze opdrachtverstrekking van toepassing.

Dhr. prof. dr. Arno F.A. Korsten ontvangt een eigen kopie van dit schrijven.

Namens de gemeenteraad van Brunssum

10.2.e.

Dhr. G. Leers
Wvd Burgemeester

10.2.e.

Dhr. P. Peeters
Raadsgriffier

MOTIE

Ingevolge artikel 36 reglement van orde	Onderwerp: Onafhankelijke second opinion
Fractie:	BBB Lijst Palmen, PAK, BCD, Lijst Borger
Raadsvergadering:	12 december 2017
De raad van de gemeente Brunssum in vergadering bijeen op 12 december 2017 verzoekt de griffie in administratieve zin de navolgende motie met spoed uit te voeren:	
Overwegende dat:	
<ul style="list-style-type: none"> - De gemeente Brunssum door aanhoudende landelijke media aandacht negatief in beeld wordt gebracht; - Het gemeentebestuur hierin als niet integer wordt bestempeld; - Dit afgeleid wordt uit een, zeker voor de media, onbekende "integriteitstoets" - De burgemeester die "integriteitstoets" zou hebben laten uitvoeren; - Deze "integriteitstoets" met name voor wethouder J. Palmen zou gelden; - Diverse mensen en media blijkbaar hieruit een conclusie trekken, die de integriteit van het gehele gemeentebestuur in diskrediet brengt; - Het gemeentebestuur er alles aan is gelegen de getrokken conclusies op hun merites te laten toetsen; 	
Besluit:	
<ul style="list-style-type: none"> - Een second opinion op grond van de zelfde gegevens direct te laten uitvoeren door een paar onafhankelijke deskundigen, zowel op het gebied van integriteit voor gemeentebestuurders c.q. lokale volksvertegenwoordigers, alsook het staatsrecht. - De gegevens - zoals aangeleverd door de burgemeester aan G&I - binnen één week aan de griffie ter hand te stellen. - Mocht dit onverhoopt niet gebeuren, de deskundige dan naar eigen inzicht invulling te laten geven aan de second opinion. - De uitkomsten van de second opinion op zijn laatst te bespreken in een extra raadsvergadering medio februari 2018; 	
Als deskundigen voor deze second opinion te vragen prof. A. Korsten en/of Prof. D. Elzinga.	
En gaat over tot de orde van de dag.	
Raadsvergadering: 12 december 2017	raadslid: _____ raadslid: _____
Besluit:	Aantal stemmen: voor: tegen:
Wijze afhandeling van de motie:	

Aan
Van

de Minister

10.2.e.

DGBW/DenB

Afdeling Politieke

Ambtsdragers

Afdeling Inrichting Openbaar
bestuur**Contactpersoon**

10.2.e.

T 10.2.e.

Datum

4 december 2017

Kenmerk

2017-0000620182

nota

Mondelinge vragen Van der Molen (CDA) inzake
Brunssum

Aanleiding/probleemstelling

Aangekondigde mondelinge vragen van Lid VAN DER MOLEN (CDA) aan de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties over het bericht 'Burgemeester Brunssum wil dubieuze wethouders sneller kunnen wegsturen' (NRC Next, 1 december 2017)

Advies/actie

Kennisnemen van deze nota en de bijlagen (o.a. Q&A's)

Betrokken BZK onderdelen

DenB, B&F

Toelichting

- Diverse Kamerleden van het CDA en PvdA hebben eind vorige week in de media zorgen geuit omtrent de situatie in Brunssum (zie bijlage 1). Dagblad de Limburger d.d. 2 december jl meldt:
 - CDA-Kamerlid Harry van der Molen vindt dat de gouverneur mogelijkheden moet krijgen om bij kwesties zoals in Brunssum in te grijpen. Hij kondigt hier vragen over stellen aan minister Ollongren.
 - PvdA-Kamerleden Lilianne Ploumen en Attje Kuiken hebben kennelijk op 1 december jl. al aan de minister gevraagd hoe zij denkt over het standpunt van gouverneur Bovens en burgemeester Winants, die vinden dat Palmen niet te handhaven is omdat hij een risico zou vormen voor de bestuurbaarheid van de gemeente.
 - Verder vragen Ploumen en Kuiken wat de huidige bestuurlijke situatie in Brunssum betekent voor de zelfstandige positie van die gemeente.
- Inmiddels zijn ook de volgende schriftelijke vragen van de leden Kuiken en Ploumen (beiden PvdA) aan de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties gesteld over integriteit van het lokaal bestuur in Limburg. (ingezonden 4 december 2017, bijlage 2):
 1. Kent u het bericht 'Benoeming omstreden wethouder zet Limburgse Brunssum op stelten'?
 2. Hoe beoordeelt u het feit dat zowel de burgemeester van Brunssum als de gouverneur Bovens vinden dat de wethouder niet te handhaven is omdat hij een risico vormt voor de bestuurbaarheid van de gemeente?

3. Welke handvatten hebben burgemeesters dan wel CdK's in situaties waarbij integriteit in het geding is en waarbij bestuurders toch op hun post blijven zitten?
- Er spelen meerdere beleidsthema's door elkaar, die sterk onderling samenhangen:
 1. Preventie (screening van wethouders)
 2. Interventies gericht op de persoon (sanctiebeleid)
 3. Interventies gericht op de situatie (probleemgemeenten)

Ad 1. Preventie (screening, risicoanalyse)

buiten reikwijdte

[Redacted text block]

Ad 2. Interventies gericht op de persoon (sanctiebeleid)

- Gouverneur Bovens **11.1. en 10.2.g.**

[Redacted text block]

. U heeft ter voorbereiding op dat gesprek eerder een nota ontvangen (bijlage 4). In de vergadering van de Kring van cdK's is hier ook over gesproken.
- Tijdens de behandeling van de begroting van BZK is door lid Kuiken (PvdA) de vraag gesteld: Wat voor instrumenten hebben burgemeesters beschikbaar om handelend op te treden ten opzichte van wethouders en raadsleden? U heeft daarop aangegeven de komende tijd actief in gesprek te zullen gaan met betrokken actoren om te bezien of er nog lacunes zijn die gevuld moeten worden; ook wetswijziging behoort dan tot de mogelijkheden. Daarbij heeft u verbinding gelegd met de bredere aanpak in 'probleemgemeenten.'

Ad 3. Interventies gericht op de situatie (probleemgemeenten)

buiten reikwijdte

[Redacted text block]

Datum
4 december 2017
Kenmerk
2017-0000620182

buiten reikwijdte

- Achter deze nota treft u Q&A's aan op de volgende onderdelen"

Politieke context

Klik hier om een toelichting te geven, denk aan posities in het parlement, andere ministers, ander bestuurslagen, etc.

Commun catie

Klik hier om een toelichting te geven; willen we in de media aandacht genereren voor het onderwerp of speelt het onderwerp in de media (inclusief advies).

Te verzenden brieven m.b.t. (a) casus-Brunssum en (b) versterking integriteit lokaal bestuur en aanpak aanhoudende bestuurlijke problemen bij gemeenten

	Wat	Inhoud	Waarom
	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED] bestuurders.
4	Brief TK	Reactie op uitkomsten en aanbevelingen rapport Korsten en Elzinga.	Verzoek vaste commissie voor Binnenlandse Zaken dd. 21 februari 2018.
5a	Brief aan oppositie Brunssum; afschrift aan de gemeenteraad en burgemeester	Afwijzing van hun verzoek om het besluit van de gemeenteraad inz. benoeming dhr. Palmen tot wethouder, bij de Kroon voor te dragen voor vernietiging wegens strijd met het algemeen belang.	Vernietigingsverzoek dd. 3 december 2017, door CdK doorgestuurd op 7 februari 2018.
5b	Brief aan fractie Burger Belangen Brunssum Lijst Palmen; afschrift aan de gemeenteraad en burgemeester	Afwijzing van hun verzoek om de bepaling in het eigen Reglement van orde inz. het doen van integriteitsonderzoek alvorens tot benoeming wethouder over te gaan, bij de Kroon voor te dragen voor vernietiging wegens strijd met het recht en het algemeen belang.	Vernietigingsverzoek dd. 31 december 2017 (dagtekening)/15 januari 2018 (poststempel), nadere brief van 7 februari 2018.

Van: 10.2.e.
Aan: Kuijpers, Chris; Bagchus, René; 10.2.e.
Cc: 10.2.e.
Onderwerp: FW: Brieven met betrekking tot Brunssum
Datum: dinsdag 17 april 2018 13:59:48

11.1

Groet,
10.2.e.

Van: G Leers

Verzonden: dinsdag 17 april 2018 13:53

Aan: 10.2.e.

Onderwerp: Re: Brieven met betrekking tot Brunssum

Geachte heer 10.2.e.

Beste 10.2.e.

Ik heb de brieven bekeken en verder geen op- of aanmerkingen.

Met vriendelijke groet

Gerd Leers

wnd. Burgemeester

Verstuurd vanaf mijn iPhone

Op 16 apr. 2018 om 10:53 heeft 10.2.e. <10.2.e@minbzk.nl> het volgende geschreven:

Beste meneer Leers,

U heeft met Chris Kuijpers contact gehad over brieven van minister Ollongren die betrekking hebben op Brunssum. Op zijn verzoek stuur ik u die stukken hierbij vertrouwelijk toe, mede namens collega 10.2.e. Het betreft een brief aan de Tweede Kamer in reactie op het verzoek van de vaste commissie voor Binnenlandse Zaken om te reageren op de conclusies en aanbevelingen van het rapport van de heren Elzinga en Korsten. Daarnaast gaat het om de beantwoording van de vernietigingsverzoeken, met het bijbehorende afschrift aan de gemeenteraad. We vernemen graag uw reactie.

Met vriendelijke groet,

10.2.e.

Beeldsmedewerker

.....
Afdeling Inrichting Openbaar Bestuur

Directie Democratie en Bestuur

DG Bestuur, Ruimte en Wonen

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag | Zuidtoren

Postbus 20011 | 2500 EA | Den Haag

Secretariaat Inrichting Openbaar Bestuur | T 070 - 426 6048

.....
10.2.e.

<10.2.e@minbzk.nl>

www.rijksoverheid.nl | www.facebook.com/minbzk

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Van: [G Leers](#)
Aan: [Kuijpers, Chris](#)
Onderwerp: Brunssum
Datum: woensdag 14 maart 2018 15:50:18
Bijlagen: [Rapportage dd 13 maart 2018 .docx](#)
[Verzoening in raad Brunssum.eml.msg](#)
[Burgemeester Leers grijpt de regie in kwestie-Palmen\[1\].pdf](#)

Geachte heer Kuijpers,
Beste Chris,

Zoals toegezegd bijgaand mijn 3e rapportage inzake Brunssum.

In dit verslag ga ik met name in op de bespreking door de Raad van het Rapport Elzinga/Korsten d.d. 6 maart jl. en de afspraken die daarna zijn gemaakt.

Wil je svp dit verslag ook doorgeleiden naar de Minister,

Met hartelijke groet

Gerd Leers
Waarnemend Burgmeester van Brunssum.

10.2.e.

Van: 10.2.e.
Verzonden: woensdag 21 februari 2018 20:55
Aan: Bagchus, René; 10.2.e.
Onderwerp: 03 En Winants ontkent... RE: Reactie Palmen

<https://www.nd.nl/nieuws/actueel/binnenland/gouverneur-bekritiseert-rapport-brunssum.2942254.lynkx>

De Limburgse gouverneur Theo Bovens en voormalig burgemeester Luc Winants van Brunssum plaatsen kritische kanttekeningen bij het onderzoek van de hoogleraren Arno Korsten en Douwe Jan Elzinga over de Brunssumse wethouder Jo Palmen. Volgens Bovens bekeken beide hoogleraren de integriteit van Palmen louter juridisch, en niet vanuit bestuurlijk en moreel standpunt. Dat vindt Bovens te beperkt.

Op juridische gronden relativeren beide onderzoekers volgens Bovens een eerdere integriteitstoets over wethouder Palmen. Volgens Bovens „is een dergelijke relativering bij de door de onderzoekers beschreven risico's rond integriteit niet wenselijk, niet opportuun en niet verstandig.”

Winants ontkent dat hij de zaak heeft overdreven, zoals de onderzoekers beweren. „Er was sprake van een meer dan gemiddeld risico, en dan ben ik als burgemeester verplicht actie te ondernemen”, zei Winants woensdag. Hij blijft erbij dat sprake is van belangenverstrengeling en dat Palmen daarom geen wethouder kan zijn.

Verzonden met BlackBerry Work (www.blackberry.com)

Van: Bagchus, René <10.2.e. @minbzk.nl>
Datum: woensdag 21 feb. 2018 8:18 p.m.
Aan: 10.2.e.
Onderwerp: RE: Reactie Palmen

11.1

Verzonden met BlackBerry Work(www.blackberry.com)

Van: 10.2.e.
Verzonden: 21 feb. 2018 6:06 p.m.
Naar: "10.2.e."
Cc: "Bagchus, René"
Onderwerp: Reactie Palmen

11.1

<https://nos.nl/artikel/2218661-brunssumse-wethouder-palmen-nieuw-onderzoek-bevestigt-wat-ik-al-wist.html>

Verzonden met BlackBerry Work (www.blackberry.com)

10.2.e.

Van: Rademaker, Julia
Verzonden: woensdag 13 december 2017 15:43
Aan: Ollongren, Kajsja
Onderwerp: 04 FW: BB: Burgemeester en CdK moeten benoeming wethouder kunnen blokkeren

Zoals besproken, zie hieronder.

Met vriendelijke groet,

Julia Rademaker
 Woordvoerder minister Ollongren

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
 Turfmarkt 147 | 2511 DP Den Haag | Z.15.104
 Postbus 20011 | 2500 EA Den Haag

T **10.2.e.**
10.2.e. @minbzk.nl

Van: Postbus Verkenning <@minbzk.nl>
Datum: woensdag 13 dec. 2017 12:04 PM
Onderwerp: BB: Burgemeester en CdK moeten benoeming wethouder kunnen blokkeren

Burgemeester en CdK moeten benoeming wethouder kunnen blokkeren

Een burgemeester moet samen met de Commissaris van de Koning (CdK) een benoeming kunnen blokkeren als uit een integriteitstoets blijkt dat een kandidaat-wethouder een hoog risicoprofiel heeft. Dat vindt de burgemeester van Brunssum, Luc Winants.

BB, Yolanda de Koster 13 dec 2017

Gesprek Ollongren

Dat stelt de Brunssumse burgemeester Luc Winants, die vorige week zijn vertrek aankondigde omdat hij als burgemeester niet meer garant kan staan voor een integer bestuur in zijn gemeente. Winants stelt dat een burgemeester nu geen instrumenten heeft om op te treden. Met zijn vertrek wil hij een discussie op gang brengen over de positie van een burgemeester in soortgelijke bestuurlijke vraagstukken. 'Mijn vertrek is dan ook nadrukkelijk bedoeld als een oproep aan de minister om met oplossingen te komen', zo stelde hij vorige week in een verklaring waarin hij zijn vertrek aankondigde. Winants heeft donderdagmiddag een gesprek met minister Ollongren van Binnenlandse Zaken. Directe aanleiding voor Winants vertrek is de benoeming van wethouder Jo Palmen, voordat de resultaten van een integriteitsonderzoek naar hem bekend werden. Dat onderzoek had een voor Palmen vernietigende uitkomst.

Worstelen

In het gesprek donderdag met minister Ollongren zal Winants onder meer pleiten voor een werkgroep die 'op heel korte termijn aan de slag moet gaan om een goede analyse te maken van de situatie in Brunssum en het ontstaan daarvan'. Er moet ook Nederland-breed worden gekeken, vindt hij, want 'burgemeesters zijn op allerlei locaties aan het worstelen met het bewaken van de bestuurlijke integriteit'. In veel minder extreme gevallen dan in Brunssum, maar de burgemeesters hebben behalve hun gezag niets in handen om in te grijpen. 'Ik wil meewerken aan een goede analyse en ook kijken naar oplossingsmogelijkheden', zo zal hij aan de minister laten weten.

Licht op rood

Die oplossingsmogelijkheden ziet Winants op een aantal vlakken. Ten eerste rondom een wethoudersbenoeming. 'Als uit een integriteitstoets van een kandidaat-wethouder een hoog

risicoprofiel blijkt, dan zou je als burgemeester samen met de Commissaris van de Koning het licht op rood voor de benoeming van deze wethouder moeten kunnen zetten. Dat deel je van mijn part in vertrouwen met het presidium en daarmee is de kous af.'

Integriteitstoets

Ook de integriteitsonderzoeken moeten meer worden gestroomlijnd, vindt Winants. De integriteitstoets bij Palmen is uitgevoerd door Governance & Integrity. Winants: 'Die doen dergelijke onderzoeken in 150 gemeenten. Het is een gerenommeerd bedrijf. Toch wordt die toets nu ineens ter discussie gesteld.' (Palmen wil een nieuw onderzoek, red.). 'Ook daar zit een enorm hiaat: hoe diepgaand moet die toets eigenlijk zijn. Daar moeten we toch geen verschil van mening over hebben. Je moet eenduidig gaan afspreken wat een integriteitstoets inhoudt', vindt Winants. Daarbij moet worden afgesproken wat een hoog en laag risicoprofiel inhoudt en welke gevolgen een bepaald risicoprofiel voor een wethoudersbenoeming moet hebben.

Entree kwetsbare plek

'Een andere kwetsbare plek waar je wat aan moet doen is de entree in de gemeentepolitiek. Die is kwetsbaar', zo benadrukt Winants. Dat geldt zowel voor raadsleden als voor wethouders. 'Die entree is toch een schakelpunt waar we als overheid op heel veel plaatsen heel strikte regels hebben. Alle ambtenaren hier in de organisatie hebben een VOG (Verklaring Omtrent het Gedrag, red.) moeten aanvragen en overleggen. Die zit in hun dossier. In ons reglement van orde staat ook dat die VOG er moet komen, ook voor wethouders.' De omstreden wethouder Palmen heeft er een aangevraagd, en daar wekenlang op moet wachten, vertelt Winants. 'Er ontstaat dan twijfel, want normaal heeft iedere ambtenaar binnen 1,5 dag de uitslag. Als dat niet zo is, dan is er echt wat aan de hand.' De VOG voor Palmen wordt uiteindelijk afgegeven en naar diens huisadres gestuurd, maar de wethouder weigert die te laten zien en wil er ook geen kopie van aan de burgemeester geven. 'Als ik niet eens kan controleren, als ik niet in de raad een A-viertje kan optillen van 'kijk eens dames en heren, daar is een VOG', ja, wat heb ik dan?'

Nauwelijks toetsing

Ook rondom de entree van raadsleden in de gemeentepolitiek is er nu 'nauwelijks enige toetsing op het gebied van integriteit', aldus Winants. 'Ik was een tijd geleden op een cursusavond met mensen die van plan zijn zich verkiesbaar te stellen voor de gemeenteraad. Daar sta ik op een goed moment oog in oog met een man waar ik een paar weken daarvoor een hennepplantage bij gesloten heb. Die kijkt naar me en zegt 'we komen er aan'. Dan denk ik toch, en dan, en dan? Die man staat straks op een kandidatenlijst en die wordt gekozen. Die heeft zwart geld genoeg om een mooie campagne op te zetten en voor je het weet heb ik hem hier zitten.' Burgemeesters hebben volgens Winants niets in handen om tegen de dreigende verweving van de bovenwereld met de onderwereld op te treden. 'Als burgemeester heb ik geen tools om bij twijfel te kunnen doorpakken.'

Erosie

Winants spreekt over erosie van het openbaar bestuur. 'We hebben, en daar ben ik heel erg trots op, hier een ontzettend mooie democratie georganiseerd. Maar ik zie wel dat we die niet goed onderhouden en dat deze op veel plekken ook heel kwetsbaar is.' Er moet dus iets gebeuren, en Winants zoekt het liever niet in een wetswijziging. Dat is een veel te lang traject. 'Ik zou zo ontzettend graag, binnen de marges van de huidige wetten, kijken naar mogelijkheden om zaken aan te pakken. Er moet een aantal praktische afspraken worden gemaakt. Als dat gaat om maatregelen die op het randje van de wet zitten of er tegenaan schuren, maak dan een aantal pilotgemeenten waar je kunt oefenen met maatregelen en kunt bekijken wat wel en wat niet werkt.' Het gaat volgens hem om bestuurlijke vernieuwing. 'We moeten er weer trots op zijn om met zijn allen te gaan werken aan de kwaliteit van het openbaar bestuur.'

Met vriendelijke groet,

10.2.e.

Media-analist | Team Woordvoering, Protocol en Verkenning | Cluster Communicatie

.....
Directie Concernondersteuning

[Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties](#)

Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag | 15e etage

[Routebeschrijving](#)

10.2.e.

@minbzk.nl

website [Rijksoverheid.nl/BZK](https://rijksoverheid.nl/BZK)

Niet aanwezig op maandag.

10.2.e.

Van: Wieman, Rinske
Verzonden: dinsdag 20 februari 2018 12:51
Aan: 10.2.e.; 10.2.e.; 10.2.e.; Bagchus, René; 10.2.e.;
 10.2.e.
Onderwerp: 10 Uitspraken Ollongren Brunssum
Bijlagen: Uitspraken Ollongren rondom Brunssum.docx

11.1

Van: 10.2.e.
Verzonden: maandag 19 februari 2018 16:14
Aan: Mante, Tijs 10.2.e. @minbzk.nl>; Hommes, Ivo 10.2.e. @minbzk.nl>; Wieman, Rinske
 <10.2.e. @minbzk.nl>
Onderwerp: Uitspraken Ollongren Brunssum

Beste allen,

Zoals gevraagd een overzicht van de uitspraken van Ollongren rondom de integriteitskwestie in Brunssum.

11.1

Groet.
 10.2.e.

Met vriendelijke groet,

10.2.e.

Senior Onderzoeksadviseur en media-analist

.....
 Directie Concernondersteuning | Cluster Communicatie, team Woordvoering, Protocol en Verkenningen
Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
 Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag | 15e etage
[Routebeschrijving](#)
 Postbus 20011 | 2500 EA | Den Haag

.....
 10.2.e. @minbzk.nl
 Website Rijksoverheid.nl/BZK

10.2.e.

Van: 10.2.e.
Verzonden: donderdag 7 december 2017 13:27
Aan: 10.2.e.
CC: 10.2.e.; Bagchus, René;
 10.2.e. Kuijpers, Chris
Onderwerp: 08 RE: annotatie MR inz Brunssum

Ter info: ik begreep van 10.2.e. dat in de procedurevergadering Van der Molen (CDA) een brief heeft gevraagd van minister met de stand van zaken, te ontvangen voor het kerstreces (mede omdat nu alleen via de media wordt gecommuniceerd).

Van den Bosch (VVD) wil in die brief ook graag op een rij zien wat haar mogelijkheden zijn 11.1
). Dat verzoek werd gesteund door D66.

Groet,

10.2.e.

Van: 10.2.e.
Verzonden: donderdag 7 december 2017 10:00
Aan: 10.2.e.
CC: 10.2.e.; Bagchus, René
Onderwerp: annotatie MR inz Brunssum

Ha collega's,

In PO gisteren is afgesproken om de minister een annotatie mee te geven over Brunssum tbv de MR. Kunnen jullie dat uiterlijk 14.00 uur naar 10.2.e. mailen?

11.1

Dank en groet,

10.2.e.

10.2.e.

Van: 10.2.e.
Verzonden: maandag 22 januari 2018 11:22
Aan: 10.2.e.
CC: Kuijpers, Chris
Onderwerp: 09 RE: Tweede vernietigingsverzoek Brunssum, afkomstig van fractie van dhr. Palmen...

11.1

10.2.e.

Verzonden met BlackBerry Work
(www.blackberry.com)

Van: 10.2.e. @minbzk.nl>
Datum: maandag 22 jan. 2018 10:07 AM
Aan: 10.2.e. @minbzk.nl>
Onderwerp: FW: Tweede vernietigingsverzoek Brunssum, afkomstig van fractie van dhr. Palmen...

Ha 10.2.e.

Er is vanuit Brunssum een (tweede) vernietigingsverzoek binnengekomen, van de fractie van dhr. Palmen... Zie onderstaand en bijlage. 11.1

Groet,
10.2.e.

Van: 10.2.e.
Verzonden: maandag 22 januari 2018 10:04
Aan: 10.2.e.
CC: 10.2.e.
Onderwerp: Tweede vernietigingsverzoek Brunssum, afkomstig van fractie van dhr. Palmen...

Ha collega's,

Er is een tweede vernietigingsverzoek binnengekomen in de kwestie-Brunssum. Kwam vrijdag eind van de middag bij mij op bureau, verzoek blijkt reeds op 31 december jl. te zijn gedaan. Het verzoek is afkomstig van de fractie Burger Belangen Brunssum Lijst Palmen, de partij namens wie dhr. Palmen in het college zit. Verzocht wordt de bepaling in het reglement van orde dat voorschrijft dat een integriteitstoets wordt verricht alvorens iemand tot wethouder benoemd kan worden, te vernietigen wegens strijd met het recht en het algemeen belang. De betreffende bepaling luidt: "De burgemeester geeft opdracht voor een integriteitstoets voorafgaand aan de benoeming van een wethouder. De benoeming is niet eerder dan dat de uitslag bij de burgemeester bekend is. Indien de uitkomst van de toetsing daar aanleiding toe geeft, informeert de burgemeester de Gemeenteraad daarover." Bijgaand korte duiding van mijn kant, ook in relatie tot het eerste vernietigingsverzoek (van de oppositie).

11.1

Groet,
10.2.e

10.2.e.
Beleidsmedewerker

.....
Afdeling Inrichting Openbaar Bestuur
Directie Bestuur & Financiën
DG Bestuur en Wonen
Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag | Zuidtoren
Postbus 20011 | 2500 EA | Den Haag
Secretariaat Inrichting Openbaar Bestuur | 10.2.e. @minbzk.nl | 070 - 426 6509

10.2.e.
_minbzk.nl
www.rijksoverheid.nl | www.facebook.com/minbzk